

Svensk utgåva

Lagstiftning

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

.....

II Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk

Kommissionen

2003/85/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 18 juli 2001 om det statliga stöd C 35/2000 (ex NN 81/98) som Tyskland har genomfört till förmån för Saalfelder Hebezeugbau GmbH, Tyskland** [delgivet med nr K(2001) 2347] ⁽¹⁾ 1

2003/86/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 20 december 2001 om den stödordning som Spanien genomförde 1993 till förmån för vissa nystartade företag i Biscaya (Spanien)** [delgivet med nr K(2001) 4478] ⁽¹⁾ 11

2003/87/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 13 november 2002 om det stöd som beviljats fiskare för tekniskt upphörande med fiskeverksamheten i Tyrrenska havet och Joniska havet under 2000** [delgivet med nr K(2002) 4362] ⁽¹⁾ 32

2003/88/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 13 november 2002 om det stöd som beviljats fiskare och musselodlare på grund av alblomningen och upphörandet med fiskeverksamheten i Adriatiska havet under 2000** [delgivet med nr K(2002) 4365] ⁽¹⁾ 38

2

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

SV

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fet stil och föregås av en asterisk.

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 18 juli 2001

om det statliga stöd C 35/2000 (ex NN 81/98) som Tyskland har genomfört till förmån för Saalfelder Hebezeugbau GmbH, Tyskland

[delgivet med nr K(2001) 2347]

(Endast den tyska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2003/85/EG)

EUROPEISKA GEMSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDET

(1) Genom en skrivelse av den 10 juli 1998 som registrerades samma dag, underrättade Tyskland kommissionen i enlighet med artikel 88.3 i EG-fördraget om ett planerat omstruktureringsstöd till förmån för Saalfelder Hebezeugbau GmbH (SHB). Eftersom en del av stödet redan hade betalats ut registrerades det som oanmält stöd NN 81/98. Genom en skrivelse av den 18 augusti 1998 bad kommissionen Tyskland om kompletterande upplysningar, vilka mottogs genom en skrivelse av den 21 september 1998 som diariefördes den 22 september 1998 samt en skrivelse av den 18 december 1998 som diariefördes den 4 januari 1999. Genom en skrivelse av den 13 juli 1999, ingångsregistrerad den 19 juli 1999 tillkännagav Tyskland kommissionen sin avsikt att dra tillbaka sin anmälan. Som svar på detta meddelade kommissionen

genom en skrivelse av den 27 augusti 1999 att tillbakadragandet av anmälan inte kunde godtas. Ytterligare information i ärendet lämnades av Tyskland i en skrivelse av den 20 september 1999, diarieförd den 22 september 1999. Den 8 november 1999 ställde kommissionen ytterligare frågor, vilka besvarades genom skrivelser av den 13 december 1999, diarieförd den 20 december 1999 och den 12 januari 2000, diarieförd den 14 januari 2000.

(2) Genom en skrivelse av den 17 juli 2000 underrättade kommissionen Tyskland om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende detta stöd. Kommissionen uppmanade dessutom Tyskland att lämna ytterligare upplysningar.

(3) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* ⁽²⁾. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet/åtgärden i fråga.

(4) Med en skrivelse av den 26 september 2000, diarieförd den 3 oktober 2000, svarade Tyskland på kommissionens beslut att inleda förfarandet och på uppmaningen att inkomma med ytterligare upplysningar. Tyskland svarade på ytterligare frågor från den 28 december 2000 i en skrivelse av den 27 februari 2001, diarieförd den 3 mars 2001. Den 7 mars 2000 hölls ett möte med de tyska myndigheterna. Kompletterande upplysningar som hade begärts genom en skrivelse av den 8 mars 2001 lämnades genom skrivelser av den 22 mars 2001, diarieförd den 23 mars 2001, och av den 3 april 2001, diarieförd den 5 april 2001.

⁽¹⁾ EGT C 27, 27.1.2001, s. 44.

⁽²⁾ EGT C 27, 27.1.2001, s. 44.

- (5) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

2. BESKRIVNING

2.1 Stödmottagaren

- (6) SHB är verksamt inom området lyftteknik, vilket utgör 68 % av företagets omsättning, samt levererar komponenter för maskinbyggnad, transport-, lager och matningsteknik. Man tillhandahåller även service och reservdelar.
- (7) Företaget hade 135 anställda 1997 och dess omsättning uppgick till 15 963 000 tyska mark. Eftersom det inte till mer än 25 % tillhör en större koncern som inte uppfyller kriterierna för ett litet eller medelstort företag (SMF), rör det sig om ett litet eller medelstort företag enligt kommissionens rekommendation av den 3 april 1996 om definitionen på små och medelstora företag⁽³⁾.
- (8) SHB har sitt säte i Saalfeld, Thüringen, ett stödområde enligt artikel 87.3 a i EG-fördraget.

2.2 Bakgrundsinformation

- (9) Under DDR-tiden tillhörde SHB det statliga bolaget Takraf. 1993 privatiserades SHB efter ett offentligt och öppet upphandlingsförfarande utan några särskilda villkor till Gresse-Gruppe, som bestod av Gresse GmbH Kranbau Wittenberg, Barlebener Kranbau GmbH (BAKRA) samt tre privata investerare. Köpesumman uppgick till [...] (*) mark.
- (10) Före omstruktureringen beviljades SHB mellan 1992 och 1997 följande offentliga finansieringsåtgärder på sammanlagt 4 723 784 mark:

(tyska mark)

Nr	Åtgärder	Belopp
1	Skattesubventioner för investeringar	211 612
2	Bidrag för att främja forskning och utveckling	459 630
3	Arbetsmarknadsbidrag till integrationsåtgärder	81 402
4	Arbetsmarknadsbidrag till korttidsanställningar	792 503
5	Direkt investeringsbidrag	1 265 016
6	Lån från ERP-Aufbauprogramm	1 000 000
7	Lån från KfW-Mittelstandsprogramm	500 000

⁽³⁾ EGT L 107, 30.4.1996, s. 4.

(*) Affärshemlighet.

(tyska mark)

Nr	Åtgärder	Belopp
8	Lönekostnadsbidrag	240 304
9	Innovationsstöd	120 430
10	Stöd till reklam	48 837
11	Stöd till mässor och säljfrämjande åtgärder	4 050
	Totalt	4 723 784

- (11) Åtgärd 1: Mellan 1992 och 1997 beviljades skattesubventioner för investeringar i enlighet med Investitionszulagengesetz 1991–1992⁽⁴⁾ och lagen med samma namn 1993–1996⁽⁵⁾. Åtgärder enligt denna lag utgör regionalt investeringsstöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget och godkändes av kommissionen med stöd av undantaget i artikel 87.3 a i EG-fördraget. Skattesubventionerna för investeringar omfattas av tillämpningsområdet för de relevanta stödordningarna och skall därför i sin helhet anses utgöra statligt stöd.
- (12) Åtgärd 2: Företaget har mellan 1992 och 1997 fått bidrag enligt en godkänd stödordning i syfte att främja FoU-verksamhet vid små och medelstora företag i f.d. Östtyskland till ett sammanlagt belopp av 459 630 mark⁽⁶⁾. Dessa bidrag omfattas av tillämpningsområdet för denna stödordning och utgör följaktligen statligt stöd.
- (13) Åtgärd 3: 1992 och 1994 till 1997 beviljades på grundval av § 217 i Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III) för anställning av äldre arbetstagare bidrag till ett belopp av sammanlagt 81 402 mark. Dessa bidrag utgör en allmän åtgärd och skall därför inte anses utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.
- (14) Åtgärd 4: 1993, 1995 och 1996 beviljades på grundval av Arbeitsförderungsgesetz bidrag till korttidsanställningar till ett belopp av 792 503 mark. Detta lönekostnadsbidrag utbetalas direkt till enskilda personer och kommer inte företaget direkt tillgodo. Denna åtgärd omfattas därför inte av artikel 87.1 i EG-fördraget.
- (15) Åtgärd 5: Mellan 1994 och 1997 beviljades investeringsbidrag till ett sammanlagt belopp av 1 265 016 mark
- ⁽⁴⁾ Investitionszulagengesetz 1991–1992 (C 59/91, SG (92) D/8068, 18.6.1992).
- ⁽⁵⁾ Investitionszulagengesetz 1993–1996 (N 561/92, SG (92) D/16623, 24.11.1992).
- ⁽⁶⁾ Personalförderung Ost "Zuschüsse zur Stützung des Forschungs- und Entwicklungspotentials in kleinen und mittleren Unternehmen im Beitrittsgebiet" (N 477/91, SG (91) D/22704, 25.11.1991).

enligt en regional stödordning som hade godkänts av kommissionen på grundval av det tjugotredje ramprogrammet för förbundsstatens och delstaternas gemensamma initiativ för förbättring av den regionala näringsstrukturen ⁽⁷⁾. Kommissionen har godkänt denna stödordning som regionalt investeringsstöd enligt undantaget i artikel 87.3 a i EG-fördraget. Bidragen faller faktiskt inom tillämpningsområdet för denna stödordning och utgör följaktligen befintliga stöd.

(16) Åtgärd 6: Företaget mottog 1995 ett lån på 1 miljon mark inom ramen för ERP-Aufbauprogramm, en stödordning som kommissionen har godkänt ⁽⁸⁾. Lånet faller faktiskt inom denna stödordnings tillämpningsområde och utgör därmed befintligt stöd. 1997 omvandlades lånet till ett lån i en privat bank.

(17) Åtgärd 7: 1995 fick företaget ett lån på 500 000 mark enligt KfW Mittelstandsprogramm, en stödordning som kommissionen har godkänt ⁽⁹⁾. Detta lån omfattas faktiskt av den berörda stödordningens tillämpningsområde och utgör därför befintligt stöd. 1997 omvandlades även detta lån till ett privat banklån.

(18) Åtgärd 8: Mellan 1995 och 1997 fick företaget lönekostnadsbidrag på totalt 240 304 mark, enligt § 249 h i Arbeitsförderungsgesetz (AFG). Dessa bidrag beviljades för att främja sysselsättningen inom ramen för miljöförbättrande åtgärder. På grundval av ett beslut av kommissionen utgör dessa åtgärder inte statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget ⁽¹⁰⁾.

(19) Åtgärd 9: 1996 och 1997 fick företaget bidrag på totalt 120 430 mark för främjande av innovativ verksamhet enligt en av kommissionen godkänd stödordning ⁽¹¹⁾. Bidragen omfattas helt av den berörda stödordningen och utgör därför befintliga stöd.

(20) Åtgärderna 10 och 11: Mellan 1994 och 1997 beviljades företaget bidrag på sammanlagt 48 837 mark. 1996 mottog företaget 4 050 mark för att delta i mässor.

⁽⁷⁾ 23. Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe zur Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur. Åtgärder enligt denna lag anses som regionala investeringsstöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget och har godkänts av kommissionen enligt undantaget i artikel 87.3 a. (N 157/94, SG (94) D/11038, 1.8.1994).

⁽⁸⁾ N 563/C/94, SG (94) D/17293, 1.12.1994.

⁽⁹⁾ NN 24/96, SG (96) D/3475, 29.3.1996.

⁽¹⁰⁾ NN 117/92, SG (95) D/341, 13.1.1995.

⁽¹¹⁾ Innovationsstöd "Förderung der Entwicklung neuer Produkte und Verfahren in kleinen und mittleren Unternehmen in den neuen Bundesländern" (N 534/91, SG(92) D/3225, 4.3.1992).

Dessa åtgärder genomfördes i enlighet med den regel om stöd av mindre betydelse som anges i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till små och medelstora företag ⁽¹²⁾.

2.3 Omstruktureringen

(21) I maj 1997 gick BAKRA, ett helägt dotterbolag inom Gresse-gruppe, i konkurs. Till följd av detta hotades den ekonomiska situationen i hela Gresse-gruppe. Även SHB råkade i svårigheter. Omsättningen minskade från 19 278 502 mark för år 1996 till 15 962 850 mark för år 1997. 1996 gjorde SHB en vinst på 2 103 000 mark medan förlusten år 1997 uppgick till 1 486 595 mark. Företaget råkade i ekonomiska svårigheter, eftersom leverantörer sade upp kreditavtal, kundernas förtroende gick förlorat och bankgarantier frystes.

(22) För att kunna fortsätta att driva företaget blev det uppenbart att det var nödvändigt att skilja det från Gresse-gruppe. Gresse-gruppens aktier övertogs därför tillfälligt av SHB. Avtalet undertecknades i april 1997 och köpeskillingen uppgick till [...] mark.

2.3.1 Omstruktureringsåtgärderna

(23) 1997 gjordes en omstruktureringsplan som innebar ett nytt ägarbyte och en omstrukturering av företagets verksamhet. Planen reviderades 1998. Tyskland lade fram en omstruktureringsplan från maj 1997 och en från mars 1998.

(24) Omstruktureringen av företaget byggde på en ny struktur och en omorganisation av produktionsanläggningarna. De flesta åtgärderna skulle vara genomförda före andra halvåret 1998 och återstående åtgärder var planerade till första halvåret 1999.

(25) Omstruktureringsplanen var upprättad på grundval av följande ekonomiska planering:

(tyska mark)

	1998	1999	2000
Omsättning	34 540 000	29 540 000	30 040 000
Materialkostnader	15 854 050	15 682 700	15 345 900
Personalkostnader	8 727 000	8 877 000	9 027 000
Avskrivningar	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Vinst	109 866	569 698	1 194 981

⁽¹²⁾ EGT C 213, 19.8.1992, s. 2. Se även kommissionens meddelande om försumbart stöd (EGT C 68, 6.3.1996, s. 9).

- (26) För att på nytt göra företaget lönsamt skulle omsättningen ökas under de kommande åren, samtidigt som kostnaderna skulle minska. De bästa förutsättningarna för tillväxt visade sig finnas inom områdena reservdelar och service. Kostnadsminskningen skulle uppnås genom intern omorganisation.
- (27) En försäljningsorganisation för reservdelar och ett nytt marknadsföringskoncept för området service skulle införas för att de förväntade goda marknadsmöjligheterna inom dessa områden skulle kunna utnyttjas. Dessutom ville SHB öka sin produktivitet genom en rad interna åtgärder. Den nya företagsstrukturen skulle leda till ökad öppenhet. Genom en omstrukturering av inköpsavdelningen skulle företaget förstärka sin förhandlingsposition för att kunna få rabatter och fördelaktiga betalningsvillkor. Omorganisationen av företagets ekonomi- och controllingavdelningar skulle leda till en tillförlitligare planering.
- (28) Kostnaderna för omstruktureringen beräknades till 3 827 000 mark plus en avalram på 4 miljoner mark. Dessa kostnader fördelar sig på följande sätt:

(tyska mark)

Omstruktureringsåtgärder	Belopp
Utbyte av aktieägare	1 110 000
Investeringar	
— Byggnader	860 000
— Omställning av utrustning och maskiner	997 000
Förlusttäckning 1997/Likviditet	860 000
Totalt	3 827 000
Avalram (kreditlimit)	4 000 000
Totalt	7 827 000

- (29) För att stabilisera ägarförhållandena genomfördes en s.k. management buy-out, vilket fick till följd att två nya investerare övertog aktier i företaget från två tidigare aktieägare till ett värde av 585 000 mark. Den tredje investeraren, som redan ägde aktier i företaget, övertog SHB:s aktier till ett värde av 525 000 mark. Ägarbytet ägde rum i juli/augusti 1997. Kostnaderna för att byta aktieägare uppgick till sammanlagt 1 110 000 mark. Företaget ägs nu av tre enskilda personer, som alla ingår i företagets ledning och som inte äger aktier i några andra företag.
- (30) 860 000 mark behövdes för att finansiera en del av byggkostnaderna för en kontorslokal. Totalkostnaderna för detta nybygge var 1 810 000 mark. Den nya bygg-

naden var nödvändig, eftersom företaget var tvunget att lämna sina tidigare lokaler i samband med att en ny huvudväg drogs genom staden Erfurt.

- (31) I detta sammanhang fick företaget 950 000 mark i ersättning från staden Erfurt för den gamla byggnaden. Detta bidrag utgör inte statligt stöd, eftersom det skall betraktas som ersättning för en skada som företaget har orsakats. Som bevis för detta har Tyskland lämnat in en rapport från en oberoende konsultfirma, som inte bara styrker detta sakförhållande, utan även bekräftar att ersättningen har fastställts till marknadsmässiga villkor. De kostnader som täcktes av dessa 950 000 mark finns inte med i omstruktureringsplanen eftersom de inte hänför sig till någon omstruktureringsåtgärd.
- (32) I omstruktureringsplanen ingick även köp och modernisering av utrustning och maskiner, vilket skulle leda till en rationellare produktion och minskade kostnader. Slutligen skulle även företagets datautrustning förnyas, såväl hårdvara som programvara. För att täcka kostnaderna för dessa investeringar avsattes 997 000 mark.
- (33) 860 000 mark var planerade för att täcka de förluster som hade uppstått 1997, och för att förse företaget med likvida medel.
- (34) För att garantera företagets betalningsförmåga ställdes en avalram på 4 000 000 mark till företagets förfogande.
- 2.3.2 Ekonomiska åtaganden
- (35) Omstruktureringsåtgärderna skulle finansieras med hjälp av följande källor:

(tyska mark)

Finansieringsåtgärder	Belopp
Egna resurser	216 000
Två lån från Eigenkapitalhilfeprogramm	228 000
Lån från Beteiligungs fonds Ost	900 000
Investeringsbidrag (GA)	557 000
Två lån från Konsolidierungsfonds (netto)	1 926 000
Totalt	3 827 000
Avalram	4 000 000
— Garanti på 80 % av avalramen	3 200 000
— Ej garanterad del av avalramen	800 000
Totalt	7 827 000

- (36) 216 000 mark finansierades med egna medel.
- (37) Två lån på sammanlagt 228 000 mark beviljades från Eigenkapitalhilfeprogramm. Kreditanstalt für Wiederaufbau beviljade ett lån på 900 000 mark ur Beteiligungs-fonds Ost.
- (38) Från delstaten Thüringen fick företaget investerings-bidrag på 557 000 mark.
- (39) En privat bank ställde en avalram på 4 000 000 mark till förfogande för företaget. För denna kreditlimit ställde Thüringer Aufbaubank i oktober 1997 en 80-procentig förlustgaranti ("Ausfallbürgschaft").
- (40) Två lån beviljades företaget i april 1998 från Thüringer Aufbaubank med medel från Thüringer Konsolidierungs-fonds, på 1 575 000 mark netto (1 615 000 mark brutto) respektive 351 000 mark.
- (41) Tyskland hade anmält de båda lånen från Konsolidie-rungsfonds genom en skrivelse av den 10 juli 1998. Enligt den stödordning som fonden bygger på skall alla stöd anmälas enskilt till kommissionen, om företaget redan har beviljats stöd för undsättning och omstruk-turering och stödbeloppet överskrider 1 miljon euro. Den enskilda anmälan av de två lånen från Konsolidie-rungsfonds motiveras av att förlustgarantin från Thü-ringer Aufbaubank som täcker 80 % av den säkerhets-kredit som har ställts till företagets förfogande hade beviljats när företaget redan befann sig i svårigheter.
- (42) Tyskland drog emellertid tillbaka sin anmälan genom en skrivelse daterad den 13 juli 1999. Man åberopade där-vid att den garanti som hade beviljats i oktober 1997 inte utgjorde omstruktureringsstöd eftersom företaget inte hade befunnit sig i svårigheter vid tiden för bevil-jandet.
- (43) Tyskland hävdade att SHB hade råkat i svårigheter först i slutet av 1997 och i början av 1998. Vid tidpunkten för beviljandet av förlustgarantin var SHB ett solitt före-tag och i stånd att uppfylla sina betalningsåtaganden.
- (44) Kommissionen delar inte denna uppfattning. I företagets förvaltningsberättelse för 1997 står det att försättandet av BAKRA i konkurs den 4 mars 1997 ledde till likvidi-tetsproblem för både Gresse-gruppe och SHB. Enligt denna förvaltningsberättelse råkade företaget i ekono-miska svårigheter på grund av att kreditförsäkringar sades upp av leverantörer, kunder förlorade förtroendet och bankgarantier frystes. Detta konstateras även i den första omstruktureringsplanen från maj 1997. Enligt kommissionens bedömning hade SHB därför likviditets-problem redan vid tidpunkten för garantins beviljande

och måste betraktas som ett företag i svårigheter. Därför krävs enskild anmälan av de två lånen från Konsolidie-rungsfonds.

2.4 Marknadsanalys

- (45) SHB är verksamt inom området lyftteknik och kom-ponenter för maskinbyggnad, transport, lager och mat-ning. Företaget tillhandahåller även service och reservde-lar. SHB är verksamt på marknaden för specialkranar. Denna marknad är världsomspännande och omfattar därmed även medlemsstaterna.
- (46) Den allmänna marknaden för lyftkranar är en starkt konkurrensutsatt sektor. Enligt uppgift från Statistischen Bundesamt ökade omsättningen på den tyska mark-naden för lyft- och transportsystem rejält, från 20 500 miljoner mark 1998 till 21 900 miljoner mark 1999, dvs. med omkring 6,83 %. Det finns anledning att för-moda att det råder överkapacitet inom sektorn ⁽¹³⁾.
- (47) Det finns inga exakta uppgifter om marknadssegmen-tet för specialkranar. Att döma av den information som kommissionen förfogar över finns det dock ingenting som tyder på att det råder överkapacitet på denna mark-nad.

3. INLEDANDET AV FÖRFARANDET

- (48) Kommissionen inledde det formella granskningsförfaran-det på grund av två lån från Thüringer Aufbaubank ur Thüringer Konsolidierungsfonds, en stödordning för företag i svårigheter som har godkänts av kommissio-nen. För att lånen ska omfattas av denna stödordning, inom vars ram de enligt uppgift har beviljats, krävs det att de uppfyller villkoren i Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ("Riktlinjerna från 1994") ⁽¹⁴⁾. När förfarandet inleddes tvivlade kommissionen på att dessa villkor var uppfyllda. Det fanns ingen detaljerad omstruktureringsplan, det fanns ingenting som pekade på att de finansiella prognoserna skulle kunna realiseras och investerarnas bidrag kunde inte anses signifikant.
- (49) Dessutom hävdade Tyskland att ett flertal åtgärder hade beviljats på grundval av godkända stödordningar. Kom-missionen kunde dock inte mot bakgrund av den infor-mation som den hade till sitt förfogande fastställa om lånen på 228 000 mark inom ramen för Eigenkapitalhil-feprogramm respektive 900 000 mark ur Beteiligungs-fonds Ost verkligen omfattades av de berörda stödord-ningar enligt vilka de enligt uppgift hade beviljats. Det

⁽¹³⁾ Se s. 57 "Statistisches Handbuch für den Maschinenbau", utgåva 1997, av Verband Deutscher Maschinen- und Anlagenbau e.V.

⁽¹⁴⁾ EGT C 368, 23.12.1994, s. 12.

förelåg varken upplysningar om villkoren för dessa lån eller uppgifter över exakt vilka stödordningar det handlade om. Kommissionen krävde information för att kunna ta ställning till om lånen verkligen var förenliga med de ifrågasvarande stödordningarna.

4. KOMMENTARER FRÅN TYSKLAND

- (50) I sitt svar på meddelandet om att förfarandet hade inletts hävdade Tyskland att förutsättningarna för att företagets livskraft skulle kunna återställas var uppfyllda. Trots att de omsättningsprognoser som angavs i omstruktureringsplanen inte helt uppfylldes, skulle under åren 1998 och 1999 bättre resultat ha uppnåtts än vad som ursprungligen var planerat. Dessutom lämnade Tyskland en ny omfattande omstruktureringsplan.
- (51) Tyskland vidhöll sin uppfattning att företaget i oktober 1997, vid tidpunkten för beviljandet av den 80-procentiga förlustgarantin, inte befann sig i svårigheter. Därför skulle det inte ha varit nödvändigt att anmäla de båda lånen ur Thüringer Konsolideringsfonds.

5. BEDÖMNING AV STÖDET

5.1 Stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget

- (52) SHB har med offentliga medel fått finansiellt stöd som inte skulle ha beviljats ett företag i svårigheter av en privat investerare. Därför har företaget tilldelats fördelar gentemot sina konkurrenter. Eftersom den relevanta produktmarknaden är en global marknad påverkas handeln mellan medlemsstaterna av ett dylikt stöd. De berörda finansieringsåtgärderna utgör därför statliga stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget, och måste granskas av kommissionen för att det skall kunna fastställas om de är förenliga med den gemensamma marknaden.

5.2 Förenlighet med befintliga stödordningar

5.2.1 Lån ur Eigenkapitalhilfefprogram

- (53) Två lån, på 160 000 respektive 68 000 mark, skall ha beviljats ur Eigenkapitalhilfefprogrammet, en stödordning som har godkänts av kommissionen⁽¹⁵⁾. Eftersom kommissionen inte hade tillräckligt med information för att kunna fastställa om dessa lån verkligen faller inom ramen för den nämnda stödordningens tillämpningsområde, begärde den in ytterligare upplysningar.

- (54) Stödordningen avser lån till enskilda för att starta en affärsverksamhet eller för att stärka en sådan. Om lånet gäller ett företag i svårigheter måste de villkor som anges i Gemenskapens riktlinjer om statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter vara uppfyllda⁽¹⁶⁾.

- (55) Lånet från Eigenkapitalhilfefprogrammet gavs 1998 till två enskilda personer, så att dessa kunde förvärva aktier i samband med en s.k. management buy-out. Eftersom företaget vid tidpunkten för beviljandet av stödet befann sig i svårigheter, måste villkoren i de ovan nämnda riktlinjerna vara uppfyllda. Som framgår av nedanstående är så också fallet. Även övriga villkor som föreskrivs i stödordningen Eigenkapitalhilfefprogrammet är uppfyllda. Lånen faller därmed inom tillämpningsområdet för den stödordning som åberopas för deras beviljande och utgör därmed befintliga stöd, som inte på nytt måste bedömas inom ramen för detta förfarande. Därmed beaktas de vid beräkningen av stödets proportionalitet.

5.2.2 Lån från Beteiligungs fonds Ost

- (56) Kreditanstalt für Wiederaufbau beviljade ett lån på 900 000 mark ur Beteiligungs fonds Ost, en av kommissionen godkänd stödordning⁽¹⁷⁾. Eftersom kommissionen inte hade tillräckligt med information för att kunna bedöma om lånet verkligen faller inom den berörda stödordningens tillämpningsområde, begärde kommissionen in ytterligare upplysningar.
- (57) Syftet med stödordningen är lån för att stärka grunden av eget kapital hos företag i de nya tyska delstaterna. Om lånet går till ett företag i svårigheter måste villkoren i riktlinjerna från 1994 vara uppfyllda.
- (58) Lånet beviljades en av företagets ägare 1997. Av det sammanlagda beloppet användes 315 000 mark till förvärf av ytterligare aktier och återstående 585 000 mark tillfördes företagets balansräkning i form av eget kapital.

- (59) Eftersom företaget vid tidpunkten för beviljandet av lånet befann sig i svårigheter, måste villkoren i 1994 års riktlinjer vara uppfyllda. Som framgår av nedanstående är så också fallet. Även övriga villkor som föreskrivs i stödordningen Eigenkapitalhilfefprogrammet är uppfyllda. Lånen faller därmed inom tillämpningsområdet för den

⁽¹⁵⁾ N 519/95, SG (95) D/11491, 14.9.1995.

⁽¹⁶⁾ Se fotnot 14.

⁽¹⁷⁾ N 646/A/95, SG (95) D/12827, 18.10.1995.

stödordning som åberopas för deras beviljande och utgör därmed befintliga stöd, som inte på nytt måste godkännas inom ramen för detta förfarande. Däremot beaktas de i beräkningen av stödets proportionalitet.

5.2.3 Investeringsbidrag

- (60) Med stöd av det tjugosjätte ramprogrammet för förbundsstatens och delstaternas gemensamma initiativ till förbättring av den regionala näringsstrukturen, en av kommissionen godkänd stödordning ⁽¹⁸⁾, fick företaget investeringsbidrag på 557 000 mark. Dessa bidrag överensstämmer med de förutsättningar som föreskrivs i stödordningen och faller därför effektivt inom dess tillämpningsområde. De utgör därmed befintliga stöd, som inte på nytt måste godkännas inom ramen för detta förfarande. Däremot skall även dessa beaktas vid bedömningen av stödets proportionalitet.

5.2.4 Den 80-procentiga garantin från Thüringer Aufbaubank

- (61) Thüringer Aufbaubank ställde upp med en 80-procentig garanti för en avalram på 4 000 000 mark, med stöd av en av kommissionen godkänd stödordning ⁽¹⁹⁾. Enligt den berörda stödordningen skall villkoren i riktlinjerna från 1994 vara uppfyllda när det gäller borgensåtaganden för företag i svårigheter. Som framgår av nedanstående är så också fallet. Eftersom även övriga villkor som föreskrivs i stödordningen är uppfyllda faller garantin effektivt inom tillämpningsområdet för den ovan nämnda stödordningen och utgör därmed befintliga stöd, som inte på nytt måste godkännas inom ramen för detta förfarande. Däremot beaktas de i beräkningen av stödets proportionalitet.

5.2.5 Lån från Thüringer Konsolideringsfonds

- (62) I april 1998 beviljades företaget två lån på 1 615 000 mark brutto (1 575 000 mark netto) respektive 351 000 mark ur Thüringer konsolideringsfonds, en av kommissionen godkänd stödordning för företag i svårigheter ⁽²⁰⁾.

- (63) I denna stödordning anges åtgärder för omstrukturering av företag i svårigheter. Villkoren i stödordningen sammanfaller med de villkor som anges i riktlinjerna från 1994. Kommissionen var tveksam till om dessa villkor var uppfyllda och inledde därför det formella granskningsförfarandet.

- (64) Det första lånet ur Konsolideringsfonds uppgår till 1 615 000 mark brutto, vilket motsvarar ett nettobelopp på 1 575 000 mark. 40 000 mark drogs av för administrativa avgifter. 578 000 mark användes för att förstärka företagets likviditet och 997 000 mark användes till investeringar i maskiner och utrustning.

- (65) Det andra lånet ur Konsolideringsfonds uppgår till 315 000 mark. Företaget ställer detta belopp till förfogande för två enskilda personer, för att dessa skall kunna förvärva aktier i företaget i samband med en management buy-out. Detta förfarande ingår i den finansiella omstruktureringen av företaget och syftar till att stärka dess kapitalbas.

- (66) För att de båda lånen verkligen ska falla inom tillämpningsområdet för den stödordning som åberopas som grund för deras beviljande, måste de villkor som anges i 1994 års riktlinjer vara uppfyllda.

5.3 Överensstämmelse med 1994 års riktlinjer

- (67) Eftersom stöden enligt vad som kan utläsas ur befintlig information beviljades före den 30 april 2000 är 1994 års riktlinjer ⁽²¹⁾ tillämpliga ⁽²²⁾.

Återställande av den långsiktiga lönsamheten

- (68) En förutsättning för att ett omstrukturingsstöd skall kunna ges är att det finns en realistisk, sammanhängande och övergripande omstruktureringsplan som syftar till att återställa ett företags långsiktiga lönsamhet inom en rimlig tid, byggd på realistiska antaganden.

⁽¹⁸⁾ 26. Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe zur Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur. Åtgärder enligt denna lag anses som regionalt investeringsstöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget och har godkänts av kommissionen enligt undantaget i artikel 87.3 a i EG-fördraget (N 123/97, SG (97) D/7104, 18.8.1997).

⁽¹⁹⁾ Bürgschaftsrichtlinie der Thüringer Aufbaubank, (N 117/96, SG (96) D/11696, 27.12.1996).

⁽²⁰⁾ Thüringer Konsoliderungsfonds für Unternehmen in Schwierigkeiten (NN 74/95, SG (96) D/1946, 6.2.1996).

⁽²¹⁾ Se fotnot 14.

⁽²²⁾ Under punkt 7.5 i Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter från 1999 står det att kommissionen kommer att granska förenligheten med den gemensamma marknaden av alla undsättnings- eller omstrukturingsstöd som beviljas utan dess godkännande, på grundval av de riktlinjer som var i kraft när stödet beviljades. (EGT C 288, 9.10.1999).

(69) Tyskland utarbetade två omstruktureringsplaner, en från maj 1997 och en annan från mars 1998. Som förklarats under punkt 2.3.1 utgör de båda planerna gemensamt en sammanhängande omstruktureringsplan, enligt vilken företaget åter kan bli bärkraftigt. Det skulle ta två år att genomföra omstruktureringen, vilket kan anses vara ett rimligt tidsperspektiv.

(70) De senaste finansiella uppgifterna bekräftar riktigheten av denna bedömning:

(tyska mark)

	1998	1999	2000 (*)
Omsättning	26 664 000	29 974 000	29 467 000
Finansnetto	331 000	1 444 000	269 000

(*) Preliminärt.

(71) Den kraftiga vinstökningen 1999 beror framför allt på extraordinära intäkter. En granskning av de uppgifter som lämnats av Tyskland visar emellertid att SHB kunde minska sina förluster i betydande omfattning och lösa återstående problem. Siffrorna tyder på en varaktig positiv utveckling. Den preliminära omsättningen för 2000 når nästan det omsättningsmål på 30 040 000 mark som anges i omstruktureringsplanen.

(72) Mot bakgrund av denna utveckling samt de kvalitativa aspekterna av omstruktureringen drar kommissionen slutsatsen att villkoret om återställd lönsamhet är uppfyllt.

Ingen snedvridning av konkurrensen

(73) Vid en omstrukturering skall i möjligaste mån eventuella effekter som kan ha en negativ inverkan på konkurrensen undanröjas. I annat fall skulle de stöd som beviljas för omstruktureringen skada det gemensamma intresset och skulle inte kunna godtas enligt artikel 87.3 i EG-fördraget.

(74) Om en objektiv bedömning av förhållandet mellan tillgång och efterfrågan därför visar att det råder strukturell överkapacitet på en relevant marknad inom EU inom vilken stödmottagaren är verksam, måste omstruktureringsplanen innehålla ett bidrag till omstruktureringen av den berörda ekonomiska sektorn som står i proportion till stödet, genom en definitiv minskning eller avskaffande av kapacitet.

(75) För att effekterna av stödet till SHB för marknaden och konkurrenterna skall kunna bedömas måste hänsyn tas

till företagets produktionsvolym, till det faktum att stödet har beviljats i ett stödområde enligt artikel 3.a i EG-fördraget samt till att stödmottagaren är ett litet eller medelstort företag.

(76) Enligt den information som står till kommissionens förfogande finns det ingen överkapacitet på den nischmarknad för specialkranar på vilken SHB är verksam.

(77) Enligt den information som har lämnats av Tyskland har företaget en marknadsandel på 2 % av den totala produktionen av specialkranar på den europeiska marknaden.

(78) Eftersom SHB har sitt säte i ett stödområde enligt artikel 87.3 a i EG-fördraget och företagets produktion är begränsad, drar kommissionen slutsatsen att stödet inte snedvrider konkurrensen och leder till nackdelar för konkurrenterna.

Proportionalitet mellan kostnaden och nyttan av omstruktureringen

(79) Stödets omfattning och intensitet måste begränsas till den miniminivå som är nödvändig för omstruktureringen och stå i proportion till de förväntade fördelarna ur ett gemenskapsperspektiv. Investeringarna måste därför med egna medel bidra till omstruktureringen. Stödet måste även vara anpassat på så sätt att företaget inte förses med ett överskott av likviditet, som skulle kunna hota att användas på ett aggressivt sätt och leda till en snedvridning av marknaden, som saknar samband med omstruktureringen.

(80) Kostnaderna för omstruktureringen av SHB uppgick till sammanlagt 7 827 000 mark.

(81) Av dessa medel har investeringarna direkt skjutit till 216 000 mark. Detta belopp kan betraktas som ett bidrag från privata investerare.

(82) Tyskland hävdar att lånet inom ramen för Eigenkapitalhjälpprogrammet bör betraktas som ett bidrag från privata investerare. Det bör dock framhållas att detta lån visserligen beviljades av en privatbank, men är finansierat av en offentlig bank (Deutsche Ausgleichbank) på grundval av en godkänd stödordning. Denna stödordning avser lån med låg ränta till enskilda personer för att dessa skall kunna förvärva aktier i företag. Statligt stöd ges i form av räntesubventioner.

- (83) Enligt 1994 års riktlinjer förväntas allmänt av stödmotagarna att dessa bidrar med ett betydande belopp till omstruktureringen med egna eller lånade medel.
- (84) De båda lånen på 160 000 mark och 68 000 mark beviljades i januari 1998 för en tidsperiod på tjugo år. Lånen ska betalas tillbaka mellan 2008 och 2017 med rak amortering. Räntan på lånen är 7 %. En del av räntekostnaden betalas dock av Deutsche Ausgleichsbank ur ERP-Sondervermögen. Räntan för investerarna minskar därför på följande sätt: 0 % 1998 och 1999, 3 % 2000, 4 % 2001 och 5 % mellan 2002 och 2017. Risken övertas av privatbanken.
- (85) Eftersom räntan subventioneras av staten föreligger det inte marknadsmässiga villkor. Referensräntan låg vid tidpunkten för lånets beviljande på 5,94 %. Eftersom företaget befann sig i svårigheter, kan man utgå ifrån att ingen bank på marknadsmässiga villkor hade beviljat ett likvärdigt lån till samma ränta, utan hade gjort ett påslag för att täcka den högre risken. Den ränta till vilken lånen till investerarna beviljades, ligger alltså långt under den ränta som investerarna skulle ha fått betala på marknadsmässiga villkor. Kommissionen anser därför att de båda lånen inte kan betraktas som privat finansiering och att de därför inte kan räknas in som investerarnas privata tillskott.
- (86) Tyskland menar dessutom att lånet på 900 000 mark ur Beteiligungsfonds Ost, en godkänd stödordning, ska anses vara tillskott från en privat investerare. Lånet betalas visserligen ut av en privatbank, men återfinansieras av Kreditanstalt für Wiederaufbau, som är en offentlig bank. Lånet beviljades i december 1997 för en period av tio år till en ränta på 6,65 %. Det ska betalas tillbaka helt och hållet 2007. Enligt lånevillkoren skall privatbanken ställa upp med borgen för hälften av lånet, dvs. 450 000 mark. Låntagaren har lämnat följande säkerheter: En personlig garanti, sina rättigheter som aktieägare och en bankgaranti på 450 000 mark hos privatbanken.
- (87) Den del av lånet som privatbanken går i borgen för garanteras av det belopp på 450 000 mark som har lämnats som säkerhet. Dessutom var referensräntan vid tidpunkten för beviljandet av lånet 5,54 %, så lånet beviljades till en högre ränta än referensräntan. Trots att företaget befinner sig i svårigheter krävs det inget risktillägg, eftersom privatbanken tack vare de belopp som lämnats som säkerhet inte behöver ta någon ytterligare risk. Denna del av lånet på 450 000 mark kan alltså sägas vara finansierat på marknadsmässiga villkor och kan därför beaktas vid fastställandet av investerarnas privata tillskott.
- (88) Företaget fick en avalram på 4 000 000 mark hos en privatbank. 80 % av denna avalram täcks av en statlig förlustgaranti. För återstående 20 % bärs risken av banken själv. Företaget har intecknat sin tomtmark till 4 000 000 mark som säkerhet för avalramen. De 20 % av krediten som saknar garanti, dvs. 800 000 mark, kan alltså sägas vara finansierat på marknadsmässiga villkor och kan därför beaktas vid fastställandet av investerarnas privata tillskott.
- (89) Investerarnas privata tillskott kan därmed beräknas till sammanlagt 1 466 000 mark. Det motsvarar 18,7 % av de sammanlagda omstrukturingskostnaderna på 7 827 000 mark. Med hänsyn tagen till att företaget har SMF-status (är ett litet eller medelstort företag) och att dessa mindre företag i allmänhet har problem med sin finansiering, kan investerarnas privata tillskott till omstruktureringen anses vara ett väsentligt bidrag i den mening som avses i 1994 års riktlinjer.

Fullständigt genomförande av omstrukturingsplanen

- (90) Kommissionen fastställer att omstrukturingsplanen måste genomföras fullständigt. Kommissionen anmodar Tyskland att lämna in årsredovisningar för hela den tidsperiod som omstrukturingsplanen täcker.

6. SLUTSATSER

- (91) Kommissionen konstaterar att Förbundsrepubliken Tyskland olagligen har genomfört stödåtgärder till ett belopp av 1 966 000 mark i strid med artikel 88.3 i EG-fördraget. Emellertid uppfyller dessa stödåtgärder, trots att de genomförts olagligen, de kriterier som anges i 1994 års riktlinjer och de anses därför vara förenliga med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.3 c.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Tyskland har genomfört till förmån för Saalfelder Hebezeugbau GmbH till ett belopp av 1 966 000 tyska mark är förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.1 i EG-fördraget.

Artikel 2

Utfärdat i Bryssel den 18 juli 2001.

Tyskland anmodas att före slutet av 2001 lämna in årsredovisningar för åren 1998 till 2000.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland.

På kommissionens vägnar

Mario MONTI

Ledamot av kommissionen

KOMMISSIONENS BESLUT**av den 20 december 2001****om den stödordning som Spanien genomförde 1993 till förmån för vissa nystartade företag i Biscaya (Spanien)**

[delgivet med nr K(2001) 4478]

(Endast den spanska texten är giltig)**(Text av betydelse för EES)**

(2003/86/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ⁽¹⁾ ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) Som en följd av en anmälan från ett antal organisationer i regionen Rioja, som gränsar till Baskien, om de skattemässiga åtgärder av brådskande och tillfällig karaktär som antogs 1993 av de tre baskiska provinsstyrelserna, fick kommissionen reda på att det fanns skattestöd i Biscaya som bestod i att nybildade företag fick befrielse från bolagsskatt. Dessutom fick kommissionen en annan anmälan från ett konkurrerande företag om den skattebefrielse på tio år för bolagsskatt (samma typ av skattemässig åtgärd som i Biscaya) som företaget Depósitos Tubos Reunidos Lentz TR Lentz, SA (nedan kallat "Detursa") med säte i Lantarón (Alava) hade åtnjutit.
- (2) Genom en skrivelse av den 28 november 2000 (SG (2000) D/108806) underrättade kommissionen Spanien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende detta stöd.
- (3) Genom en skrivelse från Spaniens ständiga representation (nedan kallad "representationen") av den 14 decem-

ber 2000, registrerad den 19 december 2000, begärde de spanska myndigheterna en förlängning av tidsfristen för att lägga fram sina synpunkter. Genom en skrivelse av den 5 februari 2001, registrerad den 8 februari 2001, lade de spanska myndigheterna (genom Biscayas provinsstyrelse) fram sina synpunkter inom ramen för det nämnda förfarandet.

- (4) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* ⁽²⁾. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med synpunkter på stödet i fråga inom en månad från tidigare nämnda publiceringsdatum.
- (5) Kommissionen mottog synpunkter från regeringen i Rioja den 1 mars 2001; från Confederación Empresarial Vasca – Euskal Entrepresarien Konfederakuntza (den baskiska arbetsgivarorganisationen, nedan kallad "Confebask") den 2 mars 2001; från Unión General de Trabajadores de la Rioja (Riojas arbetstgares förbund) den 2 mars 2001 och de regionala myndigheterna i Biscaya den 5 mars 2001. Genom en skrivelse D/52703 av den 2 juli 2001 vidarebefordrade kommissionen dessa synpunkter till Spanien och landet gavs tillfälle att yttra sig om dem. Genom en skrivelse från representationen av den 26 juli 2001 begärde de spanska myndigheterna en förlängning av tidsfristen för att lägga fram sina synpunkter. Genom en skrivelse av den 17 september 2001 från representationen lade de spanska myndigheterna (genom Biscayas provinsstyrelse) fram sina kommentarer på synpunkterna från berörda tredje parter inom ramen för det nämnda förfarandet.

2. DETALJERAD BESKRIVNING AV STÖDET

- (6) Kommissionen noterar att denna skattemässiga stödordning inrättades genom artikel 14 i Norma Foral nr

⁽¹⁾ EGT C 37, 3.2.2001, s. 38.⁽²⁾ Se fotnot 1.

5/1993 av den 24 juni om Medidas Fiscales Urgentes de Apoyo a la Inversión e Impulso de la Actividad Económica (Brådsående skattestödsåtgärder för investering och stimulans av den ekonomiska aktiviteten) ⁽³⁾. Texten i nämnda artikel lyder som följer ⁽⁴⁾:

"1. Företag som bildas mellan denna Norma Forals ikraftträdande och den 31 december 1994 skall vara undantagna från bolagsskatt under tio räkenskapsår räknat från det år då företaget bildas, under förutsättning att de uppfyller kraven i nedanstående punkt.

2. Kraven för att uppfylla villkoren för befrielse i denna artikel är följande:

a) Det inbetalade kapitalet skall när verksamheten inleds uppgå till minst 20 miljoner pesetas.

[...]

f) Företaget skall mellan datum för bildandet av företaget och den 31 december 1995 investera minst 80 miljoner pesetas. Samtliga dessa anläggningstillgångar skall avse tillgångar som skall utnyttjas i rörelsen och som inte är föremål för uthyrning eller överlåtelse till tredje part för hans utnyttjande.

g) Minst 10 arbetstillfällen skall skapas inom sex månader efter det att företaget har bildats, och det genomsnittliga antalet anställda vid anläggningen skall därefter upprätthållas på denna nivå fram till och med det att rätten till befrielse löper ut.

[...]

i) Det skall finnas en verksamhetsplan för företaget omfattande minst fem år. [...].

[...]

6. Det som fastställs i denna artikel är oförenligt med alla andra skatteförmåner.

7. Begäran om tillfällig befrielse skall inges till Departamento de Hacienda y Finanzas vid provinsstyrelsen [...] som, sedan den kontrollerat att de inledningsvis angivna villkoren är uppfyllda, i förekommande fall kommer att underrätta den sökande om att begäran preliminärt har godkänts. Godkännandet skall bekräftas genom beslut av Consejo de Diputados (deputeranderådet)."

(7) Kommissionen konstaterar att målsättningen med stödet enligt ingressen i nämnda Norma Foral skulle vara att främja den ekonomiska aktiviteten genom incitament till företags initiativ och investeringar.

(8) Kommissionen konstaterar också att föremålet för det skattemässiga stödet i fråga är det för bolagsskatten positiva beskattningsunderlaget från räkenskapsåret, före motsvarande kompensation för de negativa beskattningsunderlagen från tidigare räkenskapsår. I det här fallet är stödmottagarna bolag som har startat sin kommersiella verksamhet efter ikraftträdandet av nämnda Normas Forales, och som har investerat minst 80 miljoner spanska pesetas (480 810 euro) i materiella anläggningstillgångar samt skapat minst tio arbetstillfällen. Kommissionen noterar dessutom att de stödmottagande företagen skall ha en verksamhetsplan för företaget omfattande minst fem år, och att det inbetalade kapitalet när verksamheten inleds skall uppgå till minst 20 miljoner pesetas (120 202 euro).

(9) Kommissionen betonar att stödet består av en befrielse från bolagsskatt under tio räkenskapsår räknat från det räkenskapsår då företaget bildades, inklusive detta år.

(10) Kommissionen konstaterar att det skattemässiga stödet inte riktar sig till företag som bedriver en bestämd verksamhet eller inom en viss sektor, eftersom alla typer av företag från alla sektorer har rätt till stödet. Det går inte heller till en viss kategori företag som t.ex. små och medelstora företag, eftersom alla företag som uppfyller de tidigare nämnda villkoren kan få stödet.

(11) Angående kumulering med andra stöd, stämmer det att de skattemässiga stöden inte kan kumuleras med andra skatteförmåner som beviljas för en minimiinvestering eller för att skapa ett visst minsta antal arbetstillfällen. Man utesluter dock inte en kumulering av ovannämnda skattemässiga stöd med andra icke skattemässiga stöd, som bidrag, rabatter, garantier, delförvärv osv. till förmån för samma investeringar. Inte heller utesluts en möjlig kumulering med andra skattemässiga stöd vars uppkomst, det vill säga omständigheten för var och en av de beviljade förmånerna, är annorlunda. Det skulle exempelvis kunna vara fallet vid skattemässiga stöd i form av skattelättnader ⁽⁵⁾.

(12) I sitt beslut att inleda förfarandet påminde kommissionen om att åtgärdernas skattemässiga karaktär är betydelselös vid tillämpningen av gemenskapsbestämmelserna för statligt stöd, eftersom artikel 87 i fördraget tillämpas på stödåtgärder "av vilket slag det än är". Kommissionen har dock, i detta skede, klargjort att åtgär-

⁽³⁾ Boletín Oficial de Bizkaia nr 154, 7.7.1993.

⁽⁴⁾ Här citeras endast de delar av texten som är relevanta för värderingen av stödet.

⁽⁵⁾ Se kommissionens beslut 1999/718/EG av den 24 februari 1999 angående statligt stöd som Spanien beviljat Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) (EGT L 292, 13.11.1999, s. 1).

- derna ifråga för att betecknas som ett stöd måste uppfylla samtliga av de fyra kriterier som anges i artikel 87 och som utvecklas nedan.
- (13) För det första konstaterade kommissionen i detta skede att befrielsen från bolagsskatt ger mottagaren en fördel som minskar de kostnader som normalt belastar dennes budget.
- (14) För det andra ansåg kommissionen i detta skede att skattelättnaden innebär en förlust av skatteintäkter och därför är likvärdig med förbrukning av statliga medel i form av skatteutgifter.
- (15) För det tredje ansåg kommissionen i detta skede att befrielsen från bolagsskatt påverkar konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna. Eftersom mottagarna utövar ekonomisk verksamhet som kan innebära handel mellan medlemsstater, ger stödet mottagarföretagen en förstärkt position gentemot konkurrerande företag i handeln mellan medlemsstaterna. Det är alltså tydligt att dessa stöd påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Dessutom förbättras stödföretagens lönsamhet på grund av ökningen av deras nettoresultat (vinsten efter skatt). På detta sätt hamnar de i ett bättre läge för att konkurrera med de företag som inte får stöd.
- (16) Slutligen ansåg kommissionen i detta skede att befrielsen från bolagsskatt är specifik eller selektiv genom att den bara gynnar vissa företag. Villkoren för att kunna få stödet utesluter uttryckligen alla företag som grundades före det att nämnda Norma Foral trädde i kraft (i mitten av 1993), som har skapat färre än tio arbetstillfällen, vars investeringar understiger 80 miljoner pesetas (480 810 euro) och vars kapital inte överstiger 20 miljoner pesetas (120 202 euro). Kommissionen ansåg dessutom preliminärt att detta skattemässiga stöd inte är berättigat genom systemets art eller funktion.
- (17) Slutligen ansåg kommissionen i detta skede att befrielsen från bolagsskatt utgör ett statligt stöd i enlighet med artikel 87.1 i fördraget, då det ger en konkurrensfördel, beviljas av en medlemsstat och utgörs av statliga medel, påverkar handeln mellan medlemsstaterna och snedvrider konkurrensen till fördel för endast vissa företag.
- (18) Eftersom det maximala beloppet för det statliga stödet i fråga inte särskilt är underkastat villkoret att maximibeloppet i bestämmelserna om stöd av mindre betydelse⁽⁶⁾ skall respekteras ansåg kommissionen i detta skede att detta stöd inte kan anses som stöd av mindre betydelse⁽⁷⁾.
- (19) Kommissionen påpekade i detta skede att det för de statliga stöd som inte omfattas av bestämmelserna för stöd av mindre betydelse, finns skyldighet om förhandsanmälan, enligt artikel 88.3 i EG-fördraget. De spanska myndigheterna har dock inte respekterat denna skyldighet. Av denna anledning anser kommissionen preliminärt att stödet kan anses vara olagligt.
- (20) Kommissionen framhöll också i detta skede att även om stödet inte beviljas förrän en minimiinvestering har gjorts och ett minimiantal nya arbetstillfällen har skapats, garanterar skatteordningarna ifråga inte att gemenskapsbestämmelserna för statligt stöd för regionala ändamål respekteras. Av denna anledning ansåg kommissionen preliminärt att stödet inte har karaktären av investeringsstöd eller stöd för skapande av arbetstillfällen.
- (21) Kommissionen ansåg däremot i detta skede att det skattemässiga stödet har karaktären av driftstöd, eftersom syftet är att befria ett företag från en kostnad som är en del av den vanliga verksamheten eller löpande driften.
- (22) Kommissionen erinrade om att driftstöd för regionala ändamål i princip är förbjudna. Trots detta kan de i undantagsfall beviljas i regioner som uppfyller bestämda villkor. Så är dock inte fallet med detta stöd. Därför ansåg kommissionen preliminärt att det råder tvivel om de skattemässiga stödets förenlighet med bestämmelserna för statliga stöd för regionala ändamål.
- (23) Minskningen av beskattningsunderlaget i fråga, som inte begränsas till en enda sektor, kan beviljas till företag som lyder under konkreta gemenskapsbestämmelser av sektoriell karaktär. Följaktligen uttryckte kommissionen i detta skede sina tvivel om det nämnda stödets förenlighet med bestämmelserna när mottagaren tillhör en sektor som lyder under särskilda gemenskapsbestämmelser.

⁽⁶⁾ Se punkt 3.2 i gemenskapens riktlinjer om stöd till små och medelstora företag (EGT C 213, 19.8.1992, s. 2) och kommissionens meddelande angående stöd av mindre betydelse (EGT C 68, 6.3.1996, s. 9) och kommissionens förordning (EG) nr 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse (EGT L 10, 13.1.2001, s. 30).

⁽⁷⁾ Se punkt 3.2 i gemenskapens riktlinjer om stöd till små och medelstora företag (se fotnot 6) och kommissionens meddelande angående stöd av mindre betydelse (se fotnot 6).

(24) Kommissionen ifrågasatte dessutom stödets förenlighet med den gemensamma marknaden enligt undantagen i artikel 87.2 och 87.3 i fördraget. Dessa stöd kan inte betraktas som stöd av social karaktär enligt artikel 87.2 a, de är inte inriktade på att avhjälpa skador efter naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser i enlighet med 87.2 b, och de omfattas inte av artikel 87.2 c angående vissa områden i Tyskland. När det gäller undantagen i artikel 87.3, andra än de redan nämnda 87.3 a och 87.3 c, anser kommissionen i detta skede att stöden inte har som målsättning att främja genomförandet av betydande projekt av gemensamt europeiskt intresse eller avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi, i enlighet med artikel 87.3 b. Bestämmelserna i artikel 87.3 c om "stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter..." är inte tillämpliga, eftersom de inte på något sätt är specifika när det gäller de stödmottagande företagens verksamhet. De är avslutningsvis inte ett stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet enligt artikel 87.3 d.

(25) Förutom att inhämta de spanska myndigheternas synpunkter inom ramen för förfarandet i artikel 88.2 i fördraget, bad kommissionen också de spanska myndigheterna om all nödvändig information för att kunna bedöma de skattemässiga åtgärderna bestående av befrielse från bolagsskatt för vissa nystartade företag i Biscaya.

3. SYNPKTER FRÅN DE SPANSKA MYNDIGHETERNA

(26) Genom en skrivelse från representationen av den 5 februari 2001 lade de spanska myndigheterna (genom Biscayas provinsstyrelse) fram sina synpunkter. De spanska myndigheterna anser sammanfattningsvis att beslutet att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget angående befrielsen från bolagsskatt är ogiltigt eftersom det grundas på en felaktig faktisk bedömning av Norma Foral nr 18/1993 som nytt stöd istället för befintligt stöd, och inleddes i strid med det juridiska förfarande som föreskrivs i fördraget i detta sammanhang.

(27) För det första framhåller de spanska myndigheterna att den skattemässiga åtgärden i fråga inte utgjorde stöd när den trädde i kraft. Som stöd för detta påstående anför de att kommissionen sedan flera år tillbaka känner till ovannämnda Norma Foral eftersom den, i en skrivelse av den 25 maj 1994, informerade den spanska representationen om innehållet i en anmälan om denna lag. De hävdar att det är helt tydligt i denna skrivelse att kom-

missionen inte alls ansåg att åtgärden utgjorde statligt stöd, och inte heller ansåg det lämpligt att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget (numera artikel 88.2 i fördraget). Genom en skrivelse av den 30 september 1994 från representationen meddelade de spanska myndigheterna kommissionen att de ansåg att de skattemässiga åtgärderna i fråga inte utgjorde förbjudet statligt stöd enligt artikel 92 i fördraget eftersom det var åtgärder av allmän art. Dessutom begärde kommissionen i en skrivelse av den 19 januari 1996 till representationen detaljerad information om möjliga mottagare av stödet i fråga. Senare, i en skrivelse av den 6 februari 1996, upprepade Órgano de coordinación fiscal (skattesamordningsorganet)⁽⁸⁾ till kommissionen att "de baskiska bestämmelserna i skattefrågor är av allmän karaktär och omfattas inte av begreppet statligt stöd". Dessutom hävdar de spanska myndigheterna att om kommissionen hade haft den minsta misstanke om att den aktuella Norma Foral utgjorde statligt stöd, i enlighet med artikel 87 i fördraget, hade den varit tvungen att genast (i enlighet med EG-domstolens praxis⁽⁹⁾) inleda det förfarande som avses i artikel 88.2 i fördraget.

(28) För det andra anser de spanska myndigheterna att det faktum att kommissionen i november 2000 bedömde Norma Foral nr 18/1993 som statligt stöd beror på gemenskapens utveckling vad gäller politiken för statligt stöd (vilket också framgår av beslutet att inleda förfarandet med utgångspunkt i meddelandet). I själva verket erkände rådet, genom att den 1 december 1997 anta en resolution om en uppförandekod för företagsbeskattning⁽¹⁰⁾ att kommissionen senare skulle kunna ändra kriterierna vid granskningen av gällande stödordningar – och inte bara befintliga stödordningar – vid tillämpningen av gemenskapsbestämmelserna om statligt stöd. För sin del erkänner kommissionen uttryckligen i sin "Första årsrapporten om genomförandet av uppförandekoden för företagsbeskattning och statligt skattestöd"⁽¹¹⁾ att syftet med åtgärden är "att förtydliga tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar

⁽⁸⁾ Som föregivet bevis för denna skrivelse bifogade Biscayas provinsstyrelse till synpunkterna en kopia av ett dokument vars brevhuvud var Departamento de Hacienda y Administración pública del Gobierno vasco (baskiska regeringens finansförvaltning och administrativa förvaltning) och inte brevhuvudet för Órgano de coordinación fiscal, och dessutom var skrivelsen varken daterad eller undertecknad. Detta dokument har inte registrerats hos kommissionen.

⁽⁹⁾ Punkt 12 i domstolens dom av den 20 mars 1984 i mål C-84/82, Tyskland mot kommissionen. Rec. Svensk specialutgåva 1984, s. 565.

⁽¹⁰⁾ Bilaga I till Ekofin-rådets slutsatser av den 1 december 1997, (EGT C 2, 6.1.1998, s. 1).

⁽¹¹⁾ Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet, KOM(1998) 595 slutlig, 25.11.1998.

direkt beskattning av företag" ⁽¹²⁾. Senare antog kommissionen ett meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag ⁽¹³⁾. Enligt vad som anges i beslutet att inleda förfarandet granskar kommissionen stödordningarna för skattestöd, bland annat Norma Foral nr 18/1993, utifrån de riktlinjer som fastställs i punkt 37 i detta meddelande. Dessutom anges i punkt 36 i meddelandet följande: "Enligt artikel 93.1 skall kommissionen i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande granska alla stödprogram som förekommer i dessa stater". Av själva meddelandet framgår därför att alla gällande och tidigare skatteordningar i medlemsstaterna, tidigast vid datum för meddelandet, endast kan granskas av kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 88.1 i fördraget (fortlöpande granska) vilket dessutom hindrar att "stöden" kan anses vara olagliga. Det gäller alltså skattemässiga åtgärder som har tillämpats i medlemsstaterna – härav termen "gällande" – och som fram till detta datum (december 1997) inte hade ansetts vara statligt stöd.

(29) För det tredje tillägger de spanska myndigheterna att Norma Foral nr 18/1993 aldrig ändrades. På detta sätt uppfylls villkoret om att inga ändringar skall vara gjorda i enlighet med rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ⁽¹⁴⁾ för att ett stöd skall anses vara befintligt stöd.

(30) Sammanfattningsvis anser de spanska myndigheterna att även om kommissionen anser att Norma Foral nr 18/1993 borde ha betraktats som statligt stöd är det en befintlig stödordning. I själva verket har man visat att kommissionen 1994, eller tidigare, fick kännedom om tillämpningen av Norma Foral nr 18/1993 och att den då inte ansåg att den utgjorde statligt stöd, att en utveckling har skett i politiken om statligt stöd vad gäller de skattemässiga åtgärder som gäller i medlemsstaterna, och att ovannämnda Norma Foral inte har ändrats sedan den trädde i kraft. Dock fastställs på ett bindande sätt i artikel 88.1 i fördraget vilket förfarande som skall användas när det gäller befintliga stöd: fortlöpande granskning med medlemsstaterna och inte förfarandet i punkt 2 i samma artikel. På samma sätt beskrivs i förordningen vilket förfarande som skall användas när det gäller befintliga stödordningar: samarbete enligt artikel 93.1 (numera artikel 88.1 i fördraget) och förslag på

lämpliga åtgärder. Därför bör kommissionen lämna sitt beslut att inleda förfarandet utan verkan och om den, efter en preliminär granskning, skulle anse att Norma Foral utgör ett statligt stöd i enlighet med artikel 87 i fördraget, bör den föreslå medlemsstaten i fråga de lämpliga åtgärder som krävs i detta fall för att den gemensamma marknaden skall utvecklas eller fungera väl.

(31) När det gäller de aktuella åtgärdernas art anser de spanska myndigheterna att, eftersom de inte uppfyller kriteriet om selektivitet i artikel 87.1, kan de inte anses vara statligt stöd. De är inte selektiva, särskilt för att de tillämpas oberoende av i vilken ekonomisk sektor företagen är verksamma, och eftersom deras mål, som är att gynna hela ekonomin, inte har den selektiva karaktär som kommissionen anser att de har, eftersom de objektiva och icke-diskriminerande kriterierna som de föreskriver inte gör att de företag som uppfyller dem blir "vissa företag" i enlighet med artikel 87 i fördraget. Som stöd för sin slutsatser insisterar de spanska myndigheterna särskilt på att åtgärderna i fråga, vars målsättning, vilket redan framgår av namnet, "stimulans för den ekonomiska verksamheten", endast är ett legitimt mål för den ekonomiska politiken genom alla de instrument som en stat förfogar över. Dessutom anser de att om de skattemässiga fördelarna i fråga inte tillämpas, varken på befintliga företag eller företag som har bildats efter den 31 december 1994, är detta inte ett tecken på selektivitet eftersom, å ena sidan, målet är att gynna ny verksamhet och de företag som skapats efter detta datum inte börjar i ett sämre läge jämfört med de stödmottagande företagen. Vad gäller de kvantitativa investeringsvillkoren, skapandet av arbetstillfällen och egna medel, anser de spanska myndigheterna att detta inte innebär att åtgärderna är selektiva eftersom villkoren, som är horisontella och objektiva, inte är diskriminerande. Eftersom villkoret om selektivitet inte är uppfyllt hävdar de spanska myndigheterna sammanfattningsvis att åtgärderna i fråga inte kan anses vara statligt stöd utan stöd av allmän art.

(32) För övrigt anser de spanska myndigheterna att eftersom de skattemässiga åtgärderna i fråga inte snedvrider konkurrensen eller påverkar handeln mellan medlemsstaterna kan de inte heller anses vara statligt stöd. I detta sammanhang påminner de spanska myndigheterna om att inom ramen för ovannämnda uppförandekod har Norma Foral nr 18/1993 redan granskats ⁽¹⁵⁾, och det förklarades att den absolut inte påverkade var inom regionen som den ekonomiska verksamheten förlades.

⁽¹²⁾ Punkt 14 i ovannämnda meddelande.

⁽¹³⁾ Kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag (EGT C 384, 10.12.1998, s. 3).

⁽¹⁴⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Meddelande från uppförandekodgruppen som lades fram för Eko-fin-rådet den 29 november 1999, punkt D009: "Regionen Baskien – Skattelättnader för nya företag".

Dessutom varken förstärker eller kan Norma Foral nr 18/1993 förstärka något företags ställning. I själva verket är det så att eftersom företagen, som just har bildats, inte heller har någon särskilt definierad ställning på marknaden, och därför kan denna svårligen förstärkas.

- (33) För övrigt avvisar de spanska myndigheterna bedömningen att de skattemässiga åtgärderna som inrättades genom Norma Foral nr 18/1993 är driftstöd, eftersom de anser att denna bedömning per definition endast kan användas på företag som redan existerar men aldrig till nya företag. De anser däremot att med beaktande av minimiangivelsen för investeringen och antalet skapade arbetstillfällen som är nödvändiga för att kvalificeras som sådana kan stödet betraktas som stöd för nyinvesteringar, i enlighet med definitionen i kommissionens meddelande om regionalstöd⁽¹⁶⁾. I detta sammanhang klargör de att när det i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål⁽¹⁷⁾ framgår att skattestöd "kan" betraktas som stöd knutna till investeringar när de har dessa som beräkningsunderlag, betyder inte detta att de endast i detta fall "bör" anses vara investeringsstöd.

4. ANDRA SYNPUNKTER SOM KOMMISSIONEN TAGIT EMOT

- (34) Kommissionen understryker att följande kommentarer inte utgör en förhandsbedömning av om parterna som framfört dem kan anses vara berörda parter i enlighet med artikel 88.2 i fördraget.

4.1 Synpunkter från regeringen i Rioja

- (35) Riojas regering hävdar att de skattemässiga åtgärderna i fråga utgör ett statligt stöd, eftersom de kumulativt uppfyller samtliga de fyra kriterier som anges i artikel 87 i fördraget. Som stöd för detta påstående andrar den att begreppet "staten" i artikel 87 i fördraget omfattar alla offentliga oberoende organ inom regeringens territorium, och därför innefattas bland annat provinsstyrelserna. Den påpekar också att bedömningen av stödet är oberoende av vilken form stödet i fråga har. I detta sammanhang specificerar den att stödet i artikel 87 är vidare än begreppet bidrag och därför kan omfatta skattemässiga åtgärder. Den framhåller också att de skattemässiga

åtgärderna ger en fördel till stödmottagarna, eftersom befrielsen från bolagsskatt i tio räkenskapsår i rad har som syfte och mål att befria stödmottagaren från en del av den skatt som normalt skulle ha påverkat vinsten. Dessutom kan, i den mån som de stödmottagande företagen utöver en ekonomisk verksamhet som kan vara föremål för handel mellan medlemsstaterna, dessa skattemässiga åtgärder snedvrider konkurrensen och påverka handeln. Förutom de specifika egenskaperna i form av krav på ett aktiekapital om minst 20 miljoner pesetas (120 202 euro), en minimiinvestering på 80 miljoner pesetas (480 810 euro) och skapandet av minst tio arbetstillfällen, framhåller Riojas regering att den specifika karaktären hos skatteåtgärden i fråga å ena sidan beror på att redan existerande företag inte kan få stödet och, dessutom på att stödet endast kan ges till företag i vissa områden inom medlemsstaten.

- (36) Riojas regering påpekar att, i enlighet med artikel 88.3 i fördraget, skall statligt stöd anmälas till kommissionen. Dessutom får inte dessa stöd genomföras förrän kommissionen har yttrat sig om deras förenlighet med den gemensamma marknaden.

- (37) Dessutom anser Riojas regering att eftersom villkoren i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål⁽¹⁸⁾ inte är uppfyllda, kan inte de skattemässiga åtgärderna anses vara investeringsstöd. Den påpekar att trots kravet på minimiinvesteringen och minsta antal skapade arbetstillfällen beror stöden i fråga inte på investeringsbeloppets storlek eller på antalet skapade arbetstillfällen. Däremot anser Riojas regering att dessa skattemässiga åtgärder har karaktär av driftstöd eftersom de har som verkan och mål att befria stödmottagaren från en del av de kostnader som denne normalt skulle ha i sin löpande drift. Dessutom kan driftstöden inte stödjas på något av undantagen i artikel 87.2 och 87.3 i fördraget.

- (38) Riojas regering anser också att den skattemässiga åtgärden i fråga inte kan försvaras med att det finns fem skattesystem i Spanien. Den påminner om att generaladvokat Saggio⁽¹⁹⁾ ansåg att det faktum att en myndighet har skattemässig behörighet i ett område inte motiverar en diskriminering till förmån för företag inom detta område. De nämnda åtgärderna berättigas inte heller av skattesystemets art eller funktion i Biscaya, eftersom de har som syfte att förbättra stödföretagens konkurrens-

⁽¹⁶⁾ EGT L 31, 3.2.1979, s. 9. I meddelandet avses med "stöd till nyinvesteringar" stöd som direkt fastställs med hänsyn till detta eller skapandet av arbetstillfällen och fastställda utifrån hur många arbetstillfällen som skapas.

⁽¹⁷⁾ EGT C 74, 10.3.1998, s. 9. Se i dessa riktlinjer fotnot 46 i Bilaga I: "Skattestöden kan betraktas som stöd knutna till investeringar när de har dessa som beräkningsunderlag".

⁽¹⁸⁾ Se föregående fotnot.

⁽¹⁹⁾ Slutsatser i de förenade målen C-400/97, C-401/97 och C-402/97 (Begäran om förhandsavgörande: Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco).

kraft. Riojas regering påminner också om att Tribunal Supremo español (spanska högsta domstolen) har ansett ⁽²⁰⁾ att skattemässiga åtgärder som påminner om dessa skadar konkurrensen och innebär en snedvridning av kostnadsfördelningen samt påverkar den fria rörligheten för kapital och arbetstagare. El Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Baskiens högsta domstol) ⁽²¹⁾ har också följt denna dom.

avlägsna den vara genom en harmonisering, inte genom de statliga stöden.

- (39) Riojas regering anser därför att de skattemässiga åtgärderna bör betraktas som statligt stöd och då anmälnings-skyldigheten enligt artikel 88.3 inte har respekterats, som olagliga och oförenliga med den gemensamma marknaden.

4.2 Kommentarer från Confederación Empresarial Vasca – Euskal Entrepresarien Konfederakuntza (den baskiska arbetsgivarorganisationen, nedan kallad "Confebask")

- (40) Confebask nämner inledningsvis de historiska rötterna i den nuvarande självständiga skatteordningen i Biscaya.
- (41) När det gäller den påstådda minskningen av skatteskulden anser Confebask att kommissionen har fel när den anser att det finns en skatteskuld vars minskning innebär en förlust av skatteintäkter. Om detta resonemang vore korrekt, skulle varje minskning av skattebeloppet alltid innebära en förlust av skatteintäkter i förhållande till det skattebelopp som normalt sett skulle ha betalats in. Confebask ber alltså kommissionen att omvärdera sin inställning, för om den inte gör det skulle det innebära att en oegentlig skatteharmonisering genomförs, genom att ett skattebelopp fastställs och möjliga förluster av skatteintäkter avgörs utifrån det.
- (42) Vad gäller påverkan på handeln anger Confebask att enligt kommissionen innebär de skattemässiga åtgärderna i fråga en snedvridning av handeln om stödmottagarna deltar i denna. Skillnader mellan olika skattesystem påverkar dock alltid handeln. För att avgöra om handeln påverkas av de skattemässiga åtgärderna i fråga, borde kommissionen analysera skattesystemet i sin helhet och inte enskilda bestämmelser i det. Därvid framhåller Confebask, med hänvisning till en studie, att skattetrycket i Baskien är högre än i övriga Spanien. Kommissionen borde förklara varför just dessa åtgärder påverkar handeln och andra inte gör det. Även om denna påverkan skulle finnas, skulle metoden att

- (43) När det gäller stödets selektiva karaktär påpekar Confebask att kommissionen anser att det rör sig om bestämmelser för direkt beviljande av stöd. I detta sammanhang påminner de om att enligt punkterna 17, 19 och 20 i det nämnda meddelandet om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag kan en åtgärd vara specifik, och alltså anses vara ett statligt stöd, när den är riktad till enbart offentliga företag, till vissa typer av företag eller till företag i en viss region. De skattemässiga åtgärderna i fråga saknar dock alla dessa egenskaper, inklusive den territoriella, eftersom de riktar sig till hela det område över vilket de regionala myndigheter som skapat dem har befogenhet. Vad gäller det specifika i maximigränserna på ett kapital på 20 miljoner pesetas, 80 miljoner pesetas i investeringar och tio skapade arbetstillfällen, anser Confebask att användningen av maximigränser är en vanlig praxis i skattebestämmelser på nationell nivå och på gemenskapsnivå. Dessutom framhåller Confebask, och grundar sig på flera domar i Europeiska gemenskapernas domstol och kommissionsbeslut, att man till dags datum aldrig har ansett att förekomsten av maximigränser skulle innebära en specifik karaktär. Kommissionen erkänner dessutom själv i punkt 14 i nämnda meddelande att det faktum att vissa sektorer gynnas inte automatiskt innebär en specifik karaktär.

- (44) Vad gäller den specifika karaktären som, enligt kommissionen, grundas på att åtgärderna i fråga endast tillämpas i en del av en medlemsstat, påminner Confebask om att genom tillämpningsföreskrifter till budgeten 1994 ⁽²²⁾ inrättades samma åtgärder i resten av området. Åtgärden bestod i en minskning på 95 % under räkenskapsåren 1994, 1995 och 1996 av beskattningsunderlaget för bolagsskatten för nystartade företag som

⁽²⁰⁾ Se domen av den 7 februari 1998.

⁽²¹⁾ Se domar av den 30 september 1999 och den 7 oktober 1999 om "skattelättnad" i form av minskningen av beskattningsunderlag på 99 %, 75 %, 50 % och 25 %.

⁽²²⁾ "Lag 22/1993 av den 29 december 1993: skatteåtgärder, översyn av statsförvaltningens rättsliga ordning och arbetslöshetsskydd".

investerade minst 15 miljoner pesetas (90 152 euro) och med en anläggning som hade mellan tre och tjugo arbetstagare. Dessutom var syftet att främja skapandet av nya företag. Befrielsen från bolagsskatt i Biscaya har därför inte någon inverkan på konkurrensen, eftersom man i de områden som gränsar till de baskiska provinserna fick del av skatteförmåner för nystartade företag. Om de skattemässiga åtgärderna i fråga skulle påverka konkurrensen, skulle detta härröra från nämnda åtgärder från den spanska centralförvaltningen, eftersom antalet stödmottagare skulle kunna vara större.

- (45) Confebask framhåller också att det finns liknande åtgärder i andra medlemsstater, mot vilka kommissionen inte har inlett något förfarande, och Primarolagruppen har inte heller räknat dem som skadliga åtgärder. Confebask framhåller att nystartade företag i Frankrike sedan 1994 har fått en förmån i form av skattebefrielse eller minskning av bolagsskatten under fem år eller, i vissa regioner, tio år. På Korsika finns en stödordning som är ännu mer fördelaktig. I Luxemburg minskas bolagsskatten med 25 % under åtta år. I södra Italien gäller befrielsen från IRPEG- och ILOR-skatterna under tio år. Slutligen finns i Portugal en minskning på 25 % av bolagsskatten med sju till tio års varaktighet. Allt tyder således på att befrielsen från bolagsskatt i Biscaya inte är ett exceptionellt system och inte heller har någon specifik karaktär. Tvärtom handlar det om ett system som i hög grad används i medlemsstaterna. Mot ljuset av det ovanstående drar Confebask slutsatsen att åtgärderna i fråga inte kan anses vara statligt stöd utan är stöd av allmän art.
- (46) Confebask anser att kommissionens bedömning av skatteminskningen som ett olagligt stöd innebär att principen om skydd för berättigade förväntningar, förbudet mot myndigheters egenmäktiga beslut, klarheten i rättsligt hänseende och proportionaliteten ifrågasätts. I själva verket ansåg kommissionen redan att den baskiska skatteordningen var förenlig med gemenskapsrätten i sitt beslut 93/337/EEG⁽²³⁾. Visserligen skulle kommissionen kunna ändra sin ståndpunkt i fråga om "fortlöpande granskning" i kommande fall, men däremot inte retroaktivt.
- (47) Enligt Confebask kan skatteåtgärderna inte återkrävas eftersom de grundas på berättigade förväntningar från framförallt skrivelse nr 4555 av den 22 maj 1994 som kommissionen översände till spanska representationen för att anhålla om information. I själva verket visar denna skrivelse å ena sidan att kommissionen sedan 1994 kände till dessa åtgärder och, dessutom, att anmälaren ansåg dem vara statligt stöd. Kommissionen inledde dock inte ett förfarande i frågan, och tycktes nöja sig med svaret från de spanska myndigheterna som tillbakavisade att dessa åtgärder skulle ha karaktär av statligt stöd. Den här situationen påminner om precedensfallet som domstolen behandlar i sin dom i ärendet RSV⁽²⁴⁾. I detta ärende ansåg domstolen att den tid på 26 månader som förlöpte mellan beslutet om att inleda

förfarandet och det slutliga beslutet hade gett stödmottagaren tillräckliga berättigade förväntningar för att hindra kommissionen från att begära att de nederländska myndigheterna skulle begära att stödet skulle återbetalas. Confebask anser att, om en period på 26 månader mellan beslutet om att inleda förfarandet och det slutliga beslutet ger stödmottagaren tillräckliga berättigade förväntningar för att hindra kommissionen från att begära att stöd skall återbetalas, är det ännu mer så i en situation där kommissionen under sex år och sex månader inte har inlett några som helst förfaranden, så att man inte heller har intagit någon ställning angående om det finns stöd som är oförenliga med den gemensamma marknaden. Det är definitivt så att de företag och förvaltningar som informeras om de frågor kommissionen ställer, (kommissionen som inte reagerade på svaret från de spanska myndigheterna), mycket väl skulle kunna anse att skatteminskningen av beskattningsunderlaget inte var något skäl för klagomål i samband med bestämmelserna om statligt stöd. För övrigt påminner Confebask också om andra faktorer som hindrar en skicklig ekonomisk operatör att påpeka eventuella oegentligheter i sitt accepterande av skatteförmånerna i fråga. I detta sammanhang är det lämpligt att påminna om att i den gemensamma skattelagstiftningen (den lagstiftning som är tillämplig i resten av Spanien) föreskrivs, åtminstone sedan 1993, mekanismer för minskning av beskattningsunderlaget för nybildade företag. I allt väsentligt skiljer sig inte dessa mekanismer från de i den baskiska lagstiftningen som gäller de aktuella anklagelserna. Under dessa omständigheter skulle inget stödmottagande företag kunna förutse att flera år efter det att de hade fått reda på dessa bestämmelser, som liknar dem som gäller i resten av det gemensamma territoriet, skulle kommissionen, med återopande av gemenskapsrätten, komma att återkräva stödet. Som redan har angivits skulle denna återbetalning innebära att man åter får beräkna motsvarande skatteskuld för räkenskapsår som avslutats för flera år sedan, och detta skulle vara en attack mot klarheten i rättsligt hänseende.

- (48) Vad gäller bedömningen om förenligheten med den gemensamma marknaden påminner Confebask om att, enligt domstolens praxis⁽²⁵⁾, skall kommissionen när det inleder förfarandet, ha starka tvivel vad gäller stödets förenlighet. Eftersom man inte har sett någon reaktion på flera år, bör slutsatsen dras att kommissionen inte hade några tvivel.
- (49) Om skatteåtgärderna dessutom anses utgöra bestämmelser för direkt beviljande av stöd, anser Confebask att kommissionens och EG-domstolens praxis kräver att åtgärderna har en specifik, sektoriell karaktär, för att det skall vara möjligt att utvärdera stödets förenlighet med den gemensamma marknaden. Det skulle dessutom vara nödvändigt att fastställa dels företagets totala skatetryck, dels referensskatetrycket. Ett sådant resonemang leder i sista hand till den absurda slutsatsen att varje

⁽²³⁾ EGT L 134, 3.6.1993, s. 25.

⁽²⁴⁾ EG-domstolens dom av 24 den november 1987 i målet C-223/85, Rijn-Schelde-Verolme (RSV) Machinefabrieken en Scheepswerven NV mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1987, s. I-4617.

⁽²⁵⁾ EG-domstolens dom av 24 den 19 maj 1993 i målet C-198/1991, William Cook plc mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1993, s. I-2487.

skattetryck som är lägre än det högsta skattetrycket i medlemsstaterna utgör en form av statligt stöd. För övrigt ifrågasätter Confebask även kommissionens argument att skatteåtgärderna är oförenliga med den gemensamma marknaden eftersom de inte innehåller specifika bestämmelser beträffande sektoriellt och regionalt stöd, betydande investeringar, osv., eftersom skattebestämmelser varken kan eller bör innehålla denna typ av preciseringar. Enligt EG-domstolen⁽²⁶⁾ bör kommissionen i sina beslut ge konkreta exempel på de negativa effekterna för konkurrensen, och fastställa de verkliga följderna av de åtgärder som granskats. Att ett stöd är oförenligt med den gemensamma marknaden kan följaktligen inte fastställas enbart genom teoretiska exempel inom ramen för skattesystemet, eftersom alla skillnader mellan skattesystemen i så fall oundvikligen skulle omvandlas till stöd. Mot bakgrund av detta resonemang vill Confebask återigen påpeka att det inte finns något normalt skattebelopp som har reducerats genom skatteåtgärderna i fråga.

- (50) Confebask ber därför kommissionen att definitivt avsluta förfarandet och förklara att de aktuella skatteåtgärderna är förenliga med gemenskapsrätten.

4.3 Synpunkter från Unión General de Trabajadores de la Rioja (nedan kallat "UGT")

- (51) Först och främst framhåller UGT att arbetstagarna i Rioja straffas av effekterna av det skattemässiga stödet genom att berörda företag flyttas. Denna påverkan på arbetstagarna i regionen ökar eftersom regionen Rioja gränsar till Baskien.
- (52) Åtgärden från provinsen Biscaya, som är likadan som de åtgärder som har inrättats i de två andra baskiska provinserna, syftar till att förvandla Baskien till ett skatteparadis för att fånga upp ekonomisk verksamhet från hela regionen, och mer konkret, från den del av regionen som gränsar till Rioja. På detta sätt snedvrider åtgärderna konkurrensen, eftersom beslutet om var ett företag skall ligga inte är resultatet av de fria marknadskrafterna, utan av skattemässiga förmåner som fastställs genom en skattepolitik som har andra mål än skattesystemet. Dessutom innebär de ett hinder för en önskvärd skatteharmonisering inom gemenskapen.

- (53) UGT anser också att de skattemässiga åtgärderna har karaktär av statligt stöd. I detta sammanhang påminner man om att kommissionen⁽²⁷⁾ redan har ansett andra skattemässiga åtgärder i Baskien som oförenligt statligt stöd. Den påminner också om att generaladvokat Saggio i sina slutsatser av den 1 juli 1999, inom ramen för förhandsavgöranden om skattemässiga åtgärder som liknade de i Baskien, också ansåg att dessa åtgärder var statligt stöd som var oförenligt med fördraget.
- (54) UGT stöder kommissionens bedömning att dessa åtgärder är statligt stöd som är olagligt och oförenligt med den gemensamma marknaden. UGT anser därför att de skattemässiga åtgärderna bör betraktas som olagligt statligt stöd då anmälningsskyldigheten enligt artikel 88.3 i fördraget inte har respekterats, och som oförenliga med den gemensamma marknaden. Dessutom bör kommissionen kräva att stödmottagarna återbetalar det olagliga stödet.

4.4 Kommentarer från Biscayas myndigheter

- (55) I grunden anser Biscayas myndigheter att beslutet om att inleda förfarandet inte är giltigt eftersom det endast gäller nytt stöd och stödet i det aktuella fallet är befintligt stöd. Dessutom hävdar de att dessa åtgärder inte innehåller inslag av statligt stöd. Dessa skattemässiga åtgärder skulle vara förenliga med den gemensamma marknaden eftersom de inte är driftstöd utan investeringsstöd vars förenlighet berättigas av naturen eller ekonomin hos skattesystemet. Som stöd för dessa slutsatser anför de regionala myndigheterna samma argument som provinsstyrelsen i Biscaya, och som redovisas i avsnittet "Synpunkter från de spanska myndigheterna".
- (56) Vad gäller åtgärdernas berättigande genom naturen eller ekonomin i skattesystemet ifrågasätter de regionala myndigheterna för det första kommissionens ståndpunkt att syftet att skapa nya företag inte hör samman med skattesystemet. I detta sammanhang anger de att främjandet av nya lönsamma företag inte bara är ett mål som erkänns i fördraget, utan också att det tillåter skapandet av nya passiva skattesubjekt inom skattesystemet. Dock är en ökning av antalet passiva skattesubjekt ett grundläggande internt mål i skattesystemet. Till exempel är syftet med och resultatet av att minska indirekta skatter som moms att den dolda ekonomin skall främjades så att den kan integreras i skattesystemet. När det gäller direkt beskattning är syftet med en minskning av de

⁽²⁶⁾ Domstolens domar av den 14 september 1994 i de förenade målen C-278/92, C-279/92 och C-280/92, Spanien mot Europeiska kommissionen, Rec. 1994, s. I-4103.

⁽²⁷⁾ Beslut av den 10 maj 1993 om Norma Foral nr 28/88 (Alava), nr 8/88 (Biscaya) och nr 6/88 (Guipúzcoa). Kommissionens beslut 1999/718/EG (Daewoo) (se fotnot 5) och kommissionens beslut 2000/795/EG (Ramondín SA y Ramondín Cápsulas SA) (EGT L 318, 16.12.2000, s. 36).

höga marginalsatserna till exempel i inkomstbeskattningen att minska deras avskräckande effekt, främja den ekonomiska verksamheten och därigenom skatteintäkterna. I detta fall hävdar myndigheterna vidare att eftersom skattebefrielsen riktade sig till skapandet av nya företag främjar den skapandet av nya skattesubjekt. Därför skulle, i den mån dessa åtgärder gör det möjligt att skapa nya företag, leda till att skatteintäkterna ökar, och därigenom skulle det grundläggande målet i varje skattesystem uppfyllas.

5. SPANIENS KOMMENTARER OM ÖVRIGA BERÖRDAS PARTERS SYNPUNKTER

- (57) Genom en skrivelse av den 17 september 2001 från representationen översände de spanska myndigheterna (genom provinsstyrelsen i Biscaya) kommentarer på synpunkterna som har lagts fram av övriga berörda parter, som de hade mottagit i enlighet med artikel 6.2 i förordning (EG) nr 659/1999. I huvudsak anser provinsstyrelsen i Biscaya att ingen av kommentarerna ifrågasätter de synpunkter den lade fram i sin skrivelse ⁽²⁸⁾. I detta fall anför provinsstyrelsen i Biscaya att kommissionen inte kommer att hitta några inslag i dessa synpunkter som kommer att hjälpa den att avgöra om åtgärden är ett befintligt eller nytt stöd.
- (58) Provinsstyrelsen i Biscaya utnyttjar svaret på synpunkterna från andra berörda parter för att lägga fram kompletterande synpunkter till dem den lade fram den 5 februari 2001 genom ovannämnda skrivelse från spanska representationen, i enlighet med artikel 6.1 i förordning (EG) nr 659/1999. Tidsfristen på en månad från och med den 28 november 2000 för den skrivelse i vilken kommissionen å sin sida meddelade de spanska myndigheterna sitt beslut att inleda förfarandet och även uppmanade dem att komma in med synpunkter i enlighet med ovannämnda artikel löpte ut den 29 december 2001. Av denna orsak bör man inte beakta de kompletterande synpunkterna. I detta sammanhang påpekar kommissionen att möjligheten som givits till medlemsstatens myndigheter att lägga fram kommentarer till synpunkterna från andra berörda parter, i enlighet med artikel 6.2, inte på något sätt innebär att myndigheterna får extra tid för att lägga fram synpunkter enligt ovannämnda artikel 6.1.

6. BEDÖMNING AV STÖDET

6.1 Stödets karaktär av statligt stöd

- (59) Kommissionen påminner om att de ifrågavarande åtgärdernas skattemässiga karaktär är betydelselös för tillämpningen av gemenskapsbestämmelserna för statligt stöd, eftersom artikel 87 tillämpas på åtgärder "av vilket slag de än är". Emellertid betonar kommissionen att för att betraktas som stöd skall åtgärderna i fråga uppfylla de fyra kriterier som anges i artikel 87 och som utvecklas nedan.
- (60) För det första skall åtgärden ge mottagaren en fördel som minskar de kostnader som normalt belastar dennes budget. Denna fördel kan uppnås genom olika former av minskning av företagets skattebörda. Befrielsen från bolagsskatt uppfyller detta kriterium eftersom den eliminerar denna skattebörda för de stödmottagande företagen. I själva verket skulle det stödmottagande företaget utan befrielsen vara tvunget att betala 100 % av bolagsskatten under tio år. Befrielsen från bolagsskatt innebär alltså ett undantag från det tillämpliga gemensamma skattesystemet.
- (61) För det andra anser kommissionen att befrielsen från bolagsskatt innebär en förlust av skatteintäkter och därmed är likvärdig med förbrukning av statliga medel i form av skatteutgifter. Detta kriterium gäller också stöd som beviljas av regionala och lokala enheter inom medlemsstaterna ⁽²⁹⁾. Statens intervention kan vidare ske såväl genom skatteregler i lagar eller andra författningar som genom skatteförvaltningens praxis. I detta fall görs statens intervention av de regionala myndigheterna i Biscaya genom en lagbestämmelse.
- (62) Enligt synpunkterna från tredje parter gör kommissionen fel i att anse att skattebefrielsen medför en förlust av skatteintäkter. I själva verket är det enligt detta argument nödvändigt att kommissionen fastställer en skatteinivå eller ett skattebelopp som normalt, för att förlusten av skatteintäkter skall kunna fastställas. Emellertid måste det i detta sammanhang påpekas att den normala skatteinivån beror på det aktuella skattesystemet och inte på ett kommissionsbeslut. Dessutom bör man komma ihåg att enligt punkt 9 första stycket andra strecksatsen i det nämnda meddelandet om tillämpningen av bestämmelser för statligt stöd på åtgärder för direkt beskattning av företag gäller följande för att ett stöd skall anses vara statligt stöd: "För det första måste åtgärden ge motta-

⁽²⁸⁾ Se punkt 3: "Synpunkter från de spanska myndigheterna".

⁽²⁹⁾ EG-domstolens dom av den 14 oktober 1987 i mål C-248/84, Tyskland mot kommissionen, Rec. 1987, s. I-4013.

garna en fördel som minskar de kostnader som normalt belastar deras budget". En sådan fördel kan ges genom olika former av skattelättnader för företaget, och, rent konkret genom "[...] total eller partiell nedsättning av skattebeloppet (skattebefrielse, skatte kredit osv.)". Det bör påminnas om att enligt domstolens praxis⁽³⁰⁾ skall en åtgärd genom vilken de offentliga myndigheterna beviljar vissa företag en skattebefrielse som, även om den inte innebär en överföring av statliga medel, ställer mottagarna i en ekonomisk fördelaktigare situation än övriga skattebetalare, anses som statligt stöd i enlighet med artikel 92.1 i fördraget. Detta är ett fall med en skatteförmån som beviljar en befrielse från bolagsskatten. Därför är denna kommentar inte hållbar.

- (63) Åtgärden skall för det tredje snedvrider konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna. Här vill vi påpeka att enligt en rapport⁽³¹⁾ om den baskiska ekonomins beroende av utlandet under perioden 1990–1995, ökade exporten till utlandet inte bara⁽³²⁾ i absoluta termer utan också i relativa på bekostnad av exporten till övriga landet. Utlandsmarknaden har alltså delvis ersatt marknaden i Spanien. Enligt en annan statistisk rapport⁽³³⁾ om Baskiens utlandshandel, utgör exporttendensen (förhållandet mellan export och bruttonationalprodukten, BNP) 28,9 % i den baskiska ekonomin, vilket överstiger exporttendensen i Tyskland och andra europeiska stater, som ligger på cirka 20 %. Enligt denna rapport visade den baskiska handelsbalansen ett klart överskott under 1993–1998. Under 1998 motsvarade 100 pesetas i import 144 pesetas i export. Den baskiska ekonomin är kort sagt mycket öppen mot omvärlden och har en kraftig tendens att exportera sin produktion. Av detta framgår att de stödmottagande företagen utövar ekonomisk verksamhet inom vilken handel kan ske med andra medlemsstater. Följaktligen ger stödet mottagarföretagen en förstärkt position gentemot konkurrerande företag i gemenskapen. Det är alltså tydligt att dessa stöd påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Dessutom förbättras stödföretagens lönsamhet på grund av ökningen av deras nettoresultat (vinsten

efter skatt). På så sätt kan de tävla med företag som inte har förmånen av detta skattestöd.

- (64) Med hänsyn till att de skattebestämmelser som granskas har en allmän och teoretisk karaktär, framhåller kommissionen att en analys av deras påverkan inte kan göras annat än på en mycket allmän och teoretisk nivå. Det går inte att kontrollera deras påverkan på en bestämd marknad, sektor eller produkt så som görs gällande i vissa yttranden från berörda parter. Denna ståndpunkt har stöd i flera fall inom domstolens praxis⁽³⁴⁾. Kommissionen framhåller också att den i sitt beslut att inleda förfarandet begärde alla relevanta upplysningar från de spanska myndigheterna för att kunna bedöma det skattemässiga stödet. Givetvis syftade denna begäran till att kommissionen skulle kunna få en allmän uppfattning om de verkliga effekterna av stödordningen men dock inte till att samla in tillräckligt mycket upplysningar för att göra individuella analyser. Dock lämnade inte myndigheterna några upplysningar⁽³⁵⁾ om tillämpningen av dessa baskiska skattelättnader. Därför är det motsägande att förebrå kommissionen, vilket har gjorts i vissa synpunkter från berörda parter, för bristen på precisering i dess bedömning, samtidigt som man själv inte har tillhandahållit de upplysningar som har efterfrågats.
- (65) Vad gäller de spanska myndigheternas argument att de skattemässiga åtgärderna inte snedvrider konkurrensen eller påverkar handeln mellan medlemsstaterna, eftersom man i rapporten från uppförandekodgruppen drog slutsatsen att det inte påverkade var inom regionen som den ekonomiska verksamheten förlades, anser kommissionen att en analys som grundas på uppförandekoden inte kan ersätta en bedömning som görs i ljuset av

⁽³⁰⁾ Se punkt 14 i domstolens dom av den 15 mars 1994 i mål C-387/92, Banco de Crédito Industrial, idag Banco Exterior de España SA mot Ayuntamiento de Valencia, begäran om förhandsavgörande: Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana, Spanien, Rec. 1994, s. I-877.

⁽³¹⁾ La dependencia exterior vasca en el periodo 1990–1995 (Baskiens utlandsberoende under perioden 1990–1995) av Patxi Garrido Espinosa och Mª Victoria García Olea, publicerad av EUSTAT.

⁽³²⁾ Under 1990 motsvarade exporten 28,5 % av försäljningssumman, inklusive försäljningen i övriga Spanien, och endast fem år senare motsvarade den 40,8 %.

⁽³³⁾ Estadística de Comercio Exterior para la Comunidad Autónoma de Euskadi en el año 1998 (Statistik över utlandshandeln i Baskiens år 1998), utarbetad av EUSTAT (Euskal Estatistika-Erakunde/Instituto Vasco de Estadística).

⁽³⁴⁾ Se punkterna 48 och 51 i domstolens dom av den 17 juni 1999 i mål C-75/97, Belgien mot Europeiska kommissionen (Maribel), REG 1999, s. I-3691. Se även punkterna 80–82 i förstainstansrättsens dom av den 15 juni 2000 i förenade målen T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 och T-23/98, Alzetta Mauro m.fl. mot Europeiska kommissionen, REG 2000, s. II-2319. Dessutom punkterna 54 och 55 i generaladvokaten Ruiz-Jarabos slutsatser av den 17 maj 2001, i målet C-310/99, Italien mot kommissionen, REG 2002, s. I-2289, och punkt 31 i generaladvokaten Saggios slutsatser av den 27 januari 2000, i mål C-156/98, Tyskland mot kommissionen, REG 2000, s. I-6857: "Så till vida är det för fastställandet av hur ett generellt stödsystem kan inverka på handeln, tillräckligt att det vid en bedömning på förhand skäligen kan anses att denna inverkan kan inträda. Om ett företags ställning (eller som i vårt fall ett obestämt antal företag) stärks genom en stödordning, kan denna förmånliga behandling i princip påverka handeln mellan medlemsstaterna."

⁽³⁵⁾ Inom ramen för anmälan från Schütz Ibérica SA meddelade de spanska myndigheterna kommissionen att man inte hade utbetalat något stöd till Detursa vid denna tidpunkt.

bestämmelserna om statligt stöd. I själva verket skiljer sig de kriterier som fastställs i avsnitt B ⁽³⁶⁾ i uppförandekoden för att bestämma hur "farlig" en skattemässig åtgärd är från de kriterier som används för att bestämma om en åtgärd snedvrider konkurrensen eller påverkar handeln. Alltså är det möjligt att en åtgärd inte anses vara skadlig eftersom den inte uppfyller kriterierna i punkt B, även om den snedvrider och påverkar handeln. I detta konkreta fall uppfyller skattelättnaderna i fråga inte kriterierna i punkt B eftersom de framförallt inte endast beviljas dem som inte är bosatta i medlemsstaten i fråga eller beviljas beträffande transaktioner med personer som inte är bosatta där, och insyn i skatteåtgärderna finns, inte är fullständigt avgränsade från den inhemska ekonomin, inte beviljas även om det inte förekommer någon egentlig ekonomisk verksamhet eller egentlig ekonomisk närvaro i den medlemsstat som erbjuder dessa skatteförmåner, inte tillämpas på vinster från en verksamhet inom en multinationell företagsgrupp avviker från internationellt allmänt vedertagna principer, särskilt de regler som godkänts av OECD, och inte är utan insyn. Däremot gör de, vilket har visats i andra skäl, att konkurrensen snedvrider och att handeln påverkas.

(66) När det gäller kommentaren från tredje part enligt vilken påverkan på handeln borde granskas av kommissionen genom en jämförelse av alla skattesystem, påminner kommissionen om att föremålet för det inledda förfarandet i enlighet med artiklarna 87 och 88 i fördraget är den snedvridning av konkurrensen som kan bli följden av en bestämmelse som enbart gynnar vissa företag i medlemsstaten (i föreliggande fall vissa nystartade företag) och inte den snedvridning som härrör från skillnaderna mellan skattesystemen i medlemsstaterna, vilken ingår i tillämpningsområdet för artiklarna 93 till 97 i fördraget.

(67) Vad gäller den specifika karaktären som skall känneteckna statliga stöd, anser kommissionen att denna skattebefrielse är specifik, eller selektiv, i det att den gynnar vissa företag. Villkoren för att kunna få stödet utesluter uttryckligen alla företag som grundats innan denna Norma Foral trädde i kraft i mitten av 1996, som har

⁽³⁶⁾ Den citerade uppförandekoden om beskattning, punkt B: "[...] Vid bedömningen av om dessa åtgärder är skadliga bör det bland annat tas hänsyn till 1) om förmånerna beviljas endast dem som inte är bosatta i medlemsstaten i fråga eller beviljas beträffande transaktioner med personer som inte är bosatta där, eller 2) om förmånerna är fullständigt avgränsade från den inhemska ekonomin så att de inte påverkar det nationella beskattningsunderlaget, eller 3) om förmånerna beviljas även om det inte förekommer någon egentlig ekonomisk verksamhet eller egentlig ekonomisk närvaro i den medlemsstat som erbjuder dessa skatteförmåner, eller 4) om reglerna för beräkning av vinsten från en verksamhet inom en multinationell företagsgrupp avviker från internationellt allmänt vedertagna principer, särskilt de regler som godkänts av OECD, eller 5) om det inte finns några möjligheter till insyn i skatteåtgärderna, inbegripet om lagstiftningen tillämpas mindre strikt och utan insyn på administrativ nivå."

skapat färre än tio arbetstillfällen, vars investeringar understiger 80 miljoner pesetas (480 810 euro) och vars kapital inte överstiger 20 miljoner pesetas (120 202 euro). Kommissionen erinrar angående detta att antalet företag i Europeiska gemenskapen med färre än tio anställda, eller ingen anställd alls, uppgick enligt den fjärde rapporten om företag i Europa ⁽³⁷⁾ till 14,629 miljoner 1992, det vill säga till 92,72 % av det totala antalet ⁽³⁸⁾. För Spanien var procenttalet ännu högre 1991, runt 95,11 % ⁽³⁹⁾. Dessutom var, enligt femte rapporten om företag i Europa ⁽⁴⁰⁾ antalet företag i Europeiska gemenskapen med färre än tio anställda, eller ingen anställd alls, 1995 16,767 miljoner, det vill säga 92,89 % ⁽⁴¹⁾ av det totala antalet. För Spanien var procenttalet ännu högre, runt 95 % ⁽⁴²⁾. Dessa procenttal är troligen ännu högre för nystartade företag, eftersom företag vanligen startar med få anställda och antalet anställda ökar i takt med att företaget konsolideras och får marschfart. Så var fallet för Spanien, där detta procenttal 1995 var ännu högre, runt 98 % ⁽⁴³⁾. Allt pekar alltså på att ett av villkoren för att kunna få stöden i sig utesluter merparten av företagen.

(68) Kommissionen påpekar också att den specifika karaktären hos skattebefrielsen i fråga inte utesluter att det finns andra karaktärsdrag som ger de aktuella skatteåtgärderna specificitet, till exempel deras regionala specificitet. Kommissionen anser dock att, när det väl har visats att skattebefrielsen gynnar vissa företag till följd av denna konkreta specificitet, är det inte nödvändigt att göra en uttömmande analys av övriga specifika inslag i åtgärderna i fråga. Därför gör den i detta fall ingen analys över om det innehåller regionala specifika inslag.

(69) Att den objektiva karaktären hos stödets maximigräns skulle innebära att stödet inte är selektivt, vilket vissa synpunkter från tredje part vill göra gällande, stämmer inte, eftersom de utesluter företag som inte uppfyller de villkor som ställs. Här är det lämpligt att påminna om praxis ⁽⁴⁴⁾: "Omständigheten att stödet inte riktades till en eller flera särskilda stödmottagare, utan i stället var

⁽³⁷⁾ Enterprises in Europe, fjärde rapporten, Eurostat.

⁽³⁸⁾ Uppgifter ur tabell på sidan 27 i nämnda rapport.

⁽³⁹⁾ Uppgifter ur tabell på sidan 152 i nämnda rapport.

⁽⁴⁰⁾ Enterprises in Europe, femte rapporten, Eurostat.

⁽⁴¹⁾ Uppgifter ur tabell på sidan 31 i nämnda rapport.

⁽⁴²⁾ Uppgifter ur tabell på sidan 224 i nämnda rapport.

⁽⁴³⁾ Uppgifter ur tabell på sidan 73 i nämnda rapport.

⁽⁴⁴⁾ Se punkt 40 i förstainstansrättens avgörande av den 29 september 2000 i mål T-55/99, Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) mot Europeiska kommissionen, REG 2000, s. II-3207.

underställt en rad objektiva kriterier enligt vilka stödet kunde beviljas inom ramen för en allmän i förväg fastställd budgetram [...], kan nämligen inte vara tillräcklig för att ifrågasätta åtgärdens selektiva karaktär och följaktligen dess kvalificering som statligt stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget. [...] Den utesluter däremot inte att detta statliga ingripande skall kvalificeras som ett stödprogram som utgör en selektiv och således specifik åtgärd, om det på grund av dess tillämpningskriterier medför fördelar för vissa företag eller vissa verksamheter, medan andra företag eller verksamheter utesluts”.

eventuella legitimitet ifrågasätter kommissionen inte den, även om den framhåller att det inte räcker för att en statlig åtgärd inte skall kontrolleras vad gäller statligt stöd, eftersom praxis ⁽⁴⁶⁾ säger att ”Om detta argument skulle godtas skulle det vara tillräckligt för de offentliga myndigheterna att åberopa att en antagen stödåtgärds mål är berättigat för att åtgärden skall anses vara en generell åtgärd, som inte omfattas av artikel 92.1 i fördraget. I denna bestämmelse görs det emellertid inte någon åtskillnad mellan orsakerna till och målen för de statliga ingripandena, vilka i stället bedöms mot bakgrund av sina verkningar”.

(70) Angående frågan om befrielsen från bolagsskatt skulle vara berättigad genom skattesystemets art eller funktion, framhåller kommissionen att det handlar om huruvida skatteåtgärderna i fråga svarar mot de inneboende målen i själva skattesystemet, eller om det tvärtom finns andra syften, även legitima sådana, som inte har med skattesystemet att göra. Det är dessutom den berörda medlemsstatens uppgift att fastställa var i skattesystemet åtgärderna kan inordnas ⁽⁴⁵⁾. I detta fall hävdar myndigheterna i Biscaya först och främst att eftersom skattebefrielsen som främjar skapandet av nya företag, skulle innebära att antalet skattesubjekt ökar, skulle också skatteintäkterna öka. Emellertid har de som stöd för denna tes nöjt sig med en rad abstrakta och allmänna påståenden utan att göra en detaljerad undersökning av balansen, vilket i detta fall skulle visa på en förlust av intäkter från befrielsen under tio år och en eventuell därpå följande ökning av intäkterna. I avsaknad av denna detaljerade undersökning är det riskabelt att förutspå att balansen alltid skulle vara positiv. Dessutom förklarar inte myndigheterna i Biscaya varför, om syftet var att öka antalet skattesubjekt, stödet endast beviljas till ett minimalt antal nya företag, som kanske är mindre än 5 %. För övrigt betonar de skattemässiga åtgärdernas tillfälliga karaktär att målen snarare är konjunkturbundna och står utanför skattesystemet än interna mål som genom sin natur skall ha viss beständighet. Med tanke på omständigheterna bör kommissionen avvisa denna kommentar från Biscayas myndigheter eftersom dessa inte har lyckats visa att skattebefrielsen i fråga har som syfte, som är inbyggt i skattesystemet, att öka skatteintäkterna. Däremot noterar kommissionen att enligt den Norma Foral genom vilken skattelättnaderna i fråga fastställs är målet att stimulera Biscayas ekonomi, som vid den aktuella tidpunkten genomgick en allvarlig ekonomisk kris. Målet beror alltså inte på primära skattemässiga krav utan på den ekonomiska politiken som står utanför skattesystemet. Denna externa karaktär förstärks av att de skattemässiga åtgärderna var av tillfällig art. Vad gäller målen

(71) Angående förekomsten av skatteåtgärder i andra medlemsstater som består av en befrielse från bolagsskatt, och det faktum att kommissionen inte har ansett att de var statligt stöd eftersom de riktar sig till nystartade företag, något som enligt vissa yttranden från berörda parter skulle ge upphov till berättigade förväntningar gällande skattestöd för nystartade företag, vill kommissionen påpeka att de preliminära resultaten av den granskning som påbörjats om frågan gör att man tvivlar på dessa synpunkter. Skattelättnaderna i dessa medlemsstater anses som statliga stödordningar ⁽⁴⁷⁾ som anmäls i enlighet med artikel 88.3 i fördraget och är förenliga med den gemensamma marknaden. Dessutom skulle det inte vara berättigat, även om kommissionen inte reagerat på detta, att åberopa en felaktig politik i förhållande till det föreliggande fallet. Det kan i detta sammanhang erinras om att domstolens praxis innebär följande: ”En medlemsstats överträdelse av en skyldighet enligt förbudet i artikel 92, kan inte anses vara berättigad genom den omständigheten att även andra medlemsstater underlåter att uppfylla denna skyldighet. Verkningarna av snedvridning i flera former av konkurrensen på handeln mellan medlemsstaterna är inte att dessa upphäver

⁽⁴⁶⁾ Se punkt 53 i det avgörande som nämns i fotnot 44.

⁽⁴⁷⁾ Jfr Frankrike: stödordning för skattestöd i ”företagszoner” N 155/86, som godkändes genom kommissionens beslut av den 21 januari 1987, punkt 245 i den XVII konkurrensrapporten, stödordning ”lag för inriktning för fysisk planering” N 493/95, godkänd genom kommissionens beslut av den 29 november 1995, meddelande i (EGT C 53, 22.2.1996), Italien: stödordning om lag nr 64 av den 1 mars 1986 som reglerar de särskilda interventionerna till förmån för södra Italien, godkänd genom kommissionens beslut av den 2 mars 1988, offentliggjort i (EGT L 143, 10.6.1988), Luxemburg: stödordning ”lag för ekonomisk utveckling” N 607/92, godkänd genom kommissionens beslut av den 9 december 1992, meddelande i (EGT C 39, 13.2.1993), stödordning ”regionalkarta” N 72/96, godkänd genom kommissionens beslut av den 20 september 1996, meddelande i (EGT C 51, 21.2.1997), stödordning för regionalstöd för den ekonomiska utvecklingen N 793/B/99, godkänd genom kommissionens beslut av den 19 juli 2000, meddelande i (EGT C 278, 30.9.2000).

⁽⁴⁵⁾ Se punkt 27 i generaladvokat Ruíz-Jarabos slutsatser i mål C-6/97.

varandra ömsesidigt utan tvärtom att verkningarna kumuleras, vilket ökar de skadliga följderna för den gemensamma marknaden" ⁽⁴⁸⁾.

(72) Vad gäller synpunkter från berörda parter om att det i Spanien finns andra skattemässiga stöd som kommissionen inte har ansett vara statligt stöd eftersom de riktas till nystartade företag bör det understrykas att dessa stöd skiljer sig mycket från de aktuella skattelättnaderna. I själva verket går de inte att jämföra eftersom för att få stödet skulle tre arbetstillfällen skapas istället för tio, och inte heller eftersom stödet bestod av en minskning av beskattningsunderlaget med 95 % under tre år jämfört med en befrielse på tio år. Kommissionen anser vidare att de beslut som har fattats i samband med dessa skattelättnader inte kan föregripa beslut som den måste fatta i samband med övriga nämnda skattemässiga åtgärder.

(73) Vad beträffar argumentet att det totala skattetrycket är högre i Baskien, vilket återkommer i vissa yttranden från berörda parter, upprepar kommissionen att det inte är relevant i detta fall, eftersom förfarandet inleddes mot en specifik åtgärd och inte mot skattesystemet som helhet i var och en av de tre baskiska provinserna.

(74) Sammanfattningsvis anser kommissionen att befrielsen från bolagsskatt utgör ett statligt stöd i enlighet med artikel 87.1 i fördraget, då det ger en konkurrensfördel, beviljas av en medlemsstat och utgörs av statliga medel, påverkar handeln mellan medlemsstaterna och snedvrider konkurrensen till fördel för vissa företag.

6.2 Karaktären i det nya stödet i minskning av beskattningsunderlaget

(75) Kommissionen anser att detta stöd inte heller är ett befintligt stöd, eftersom det inte uppfyller villkoren i artikel 1 b i förordning (EG) nr 659/1999. Det uppfyller

⁽⁴⁸⁾ Se punkt 24 i domstolens dom av den 22 mars 1977 i målet C-78/76, Steinike & Weinlig mot Tyskland, Rec., Svensk specialutgåva 1977, s. 329. I punkt 45 i domstolens dom av den 24 mars 1993 i målet C-313/90, Comité international de la rayonne et des fibres synthétiques m.fl. mot Europeiska kommissionen, Rec. 1993, s. I-1125, klargörs å "andra sidan att varken principen om likabehandling eller principen om skydd för berättigade förväntningar kan åberopas som skäl för en upprepad feltolkning av en rättsakt".

inte kriterierna i-iv ⁽⁴⁹⁾ eftersom det inte fastställdes innan Spanien blev medlem av gemenskapen den 1 januari 1986. Stödet har inte godkänts av kommissionen eller rådet. Stödet kan inte anses ha godkänts eller anmälts. Det beviljades för minst tio år sedan.

(76) Vad gäller villkoren i punkt v ⁽⁵⁰⁾ i artikel 1 b anser kommissionen att skattebefrielsen i fråga inte uppfyller dem. Kommissionen påminner om att varken i sin brevväxling eller i något annat dokument har den någonsin direkt eller indirekt hävdats att den ansåg att de aktuella skattelättnaderna inte skulle vara stöd. Däremot ansåg den i sitt beslut 98/C 103/03 av den 18 november ⁽⁵¹⁾ att de nya skattelättnader som Alava inrättade 1996 och som företaget Demesa åtnjöt, förutom annat stöd, skulle kunna innehålla inslag av eventuellt oförenligt statligt stöd. Senare, i beslut 1999/718/EEG om att förfarandet skulle avslutas ansåg kommissionen att 1996 års skattelättnader var statligt stöd som var oförenligt med den gemensamma marknaden. Kommissionen har följt samma inriktning att betrakta skattelättnaderna som statligt stöd i förhållande till andra skattemässiga åtgärder som har inrättats av andra medlemsstater som

⁽⁴⁹⁾ Texten i punkterna i-iv i artikel 1 b i förordning nr (EG) 659/1999 lyder som följer:

"b) 'befintligt stöd':

- i) utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 144 och 172 i Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige, allt stöd som fanns innan fördraget trädde i kraft i respektive medlemsstat, det vill säga stödordningar och individuellt stöd som infördes före och som fortfarande är tillämpliga efter det att fördraget har trätt i kraft,
- ii) godkänt stöd, det vill säga stödordningar och individuella stöd som har godkänts av kommissionen eller av rådet,
- iii) stöd som anses ha godkänts enligt artikel 4.6 i denna förordning eller före denna förordning men i enlighet med detta förfarande,
- iv) stöd som enligt artikel 15 är att betrakta som befintligt stöd."

⁽⁵⁰⁾ Texten i punkt v i artikel 1 b i förordning (EG) nr 659/1999 lyder som följer:

"b) 'befintligt stöd':

(...)

- v) stöd som är att betrakta som befintligt stöd, eftersom det kan fastställas att det inte utgjorde något stöd när det infördes men senare blev ett stöd på grund av utvecklingen av den gemensamma marknaden, utan att medlemsstaten företagit någon ändring. När vissa åtgärder blir stöd sedan en verksamhet har liberaliserats genom gemenskapslagstiftning, skall sådana åtgärder inte betraktas som befintligt stöd efter det datum som har fastställts för liberalisering."

⁽⁵¹⁾ Beslut om att inleda det formella förfarandet enligt artikel 93.2 om visst stöd som beviljats Daewoo Electronics Manufacturing España SA, med säte i Biscaya (EGT C 103, 4.4.1998, s. 3).

Frankrike (beslut av den 21 januari 1987 om stödordning N 155/86 och den 29 november 1995 om stödordning N 493/95), Italien (beslut av den 2 mars 1988) och Luxemburg (beslut av den 9 december 1992 om stödordning N 607/92 och den 20 september 1996 om stödordning N 72/96). Med beaktande av att alla dessa beslut, utom beslut 1999/718/EEG inte bara antogs före den 10 december 1998, den dag då ovannämnda meddelande om tillämpningen av bestämmelser för statligt stöd på åtgärder för direkt beskattning av företag offentliggjordes, utan också före den 1 december 1997, dagen för resolutionen om en uppförandekod för företagsbeskattning, vill kommissionen framhäva att beslutet att betrakta skattelättnaderna som inrättades 1993 som statligt stöd inte beror på, vilket hävdas av provinsstyrelsen i Biscaya i dess synpunkter, en ändring av kommissionens kriterier då den granskar gällande skatteordningar utifrån ovannämnda meddelande eller uppförandekod.

659/1999. Kommissionen anser däremot att det kan anses som nytt stöd i enlighet med artikel 1 c i samma förordning ⁽⁵²⁾ ⁽⁵³⁾.

6.3 Den olagliga karaktären i minskningen av beskattningsunderlaget

(77) Vad gäller det argument som används av de spanska myndigheterna om att om kommissionen ansåg att dessa skattelättnader var statligt stöd borde den ha inlett förfarandet genast, utifrån punkt 12 i domen i mål C-84/82 som nämns i fotnot 9, påminner kommissionen om att denna rättspraxis inte har med saken att göra eftersom den endast är tillämplig på anmält stöd. Här erinrar kommissionen om att i enlighet med artikel 13.2 i förordning (EG) nr 659/1999, i samband med olagligt stöd, omfattas detta inte av de tidsfrister som gäller för anmält stöd. Dessutom begärde kommissionen, i en skrivelse av den 19 januari 1996 till representationen, detaljerad information om möjliga stödmottagare av stödet i fråga. Genom ett fax av den 16 februari 1996, som bekräftades i en skrivelse av den 19 februari 1996, begärde representationen en förlängning med två veckor för att svara. Genom en skrivelse av den 21 mars 1996 begärde representationen en ytterligare förlängning med 30 dagar. Trots att de hade begärt dessa förlängningar, som gjorde att kommissionen trodde att ett svar var möjligt, svarade de spanska myndigheterna inte på kommissionens uppmaning. Dessutom påminner kommissionen om att den inledde ett förfarande mot liknande skatteåtgärder i form av minskning av beskattningsunderlaget för vissa nya företag i Biscaya (C52/99) den 29 september 1999. I sitt slutliga beslut av den 12 juli 2001 ansåg den att dessa stöd var oförenliga med den gemensamma marknaden.

(79) Eftersom stödordningen i fråga inte omfattar de spanska myndigheternas åtagande att bevilja stöd i enlighet med de villkor som gäller ⁽⁵⁴⁾ för stöd av mindre betydelse, anser kommissionen att detta stöd inte kan betraktas som sådant. I detta avseende bör det framhållas att de spanska myndigheterna aldrig inom ramen för förfarandet har hävdats att det ifrågavarande stödet helt eller delvis skulle ha karaktären av stöd av mindre betydelse. Stöden kan inte heller omfattas av bestämmelserna för stöd av mindre betydelse, på grund av att det inte finns garantier för att tröskel för dem inte överskrids.

(80) Kommissionen påpekar att det för de statliga stöd som inte omfattas av bestämmelserna för stöd av mindre betydelse, finns skyldighet om förhandsanmälan, enligt artikel 88.3 i EG-fördraget. De spanska myndigheterna har dock inte respekterat denna skyldighet. Av denna anledning anser kommissionen att stödet bör anses vara olagligt.

(81) När det gäller synpunkterna från vissa tredje parter om att de skattemässiga åtgärderna inte kan var illegalt stöd på grund av de berättigade förväntningarna som bottnar i att kommissionen redan hade godkänt det baskiska skattesystemet, kan kommissionen inte annat än avvisa eftersom för det första, enligt artikel 1 f i förordning (EG) nr 659/1999 är stöd olagligt om det införs utan att anmälas i enlighet med artikel 88.3 i fördraget, vilket är fallet här. Eftersom stödet inte har anmälts har kommissionen inte kunnat fatta något beslut om dess förenlig-

⁽⁵²⁾ Artikel 1 c i förordning (EG) nr 659/1999 lyder: "c) 'nytt stöd' allt stöd, det vill säga stödordningar och individuellt stöd, som inte är befintligt stöd, inbegripet ändringar av befintligt stöd".

⁽⁵³⁾ Skrivelse till representationen D/10687 av den 19 januari 1996.

⁽⁵⁴⁾ Resultatet av beräkningen av ifrågavarande stöd blir detsamma, vare sig det baseras på gemenskapens riktlinjer om stöd till små och medelstora företag, kommissionens meddelande om stöd av mindre betydelse eller kommissionens förordning (EG) nr 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse (se fotnot 6).

(78) Sammanfattningsvis kan de ifrågavarande skattemässiga åtgärderna inte anses vara befintligt stöd eftersom de inte uppfyller villkoren i artikel 1 b i förordning (EG) nr

het med den gemensamma marknaden ⁽⁵⁵⁾. När det gäller kommissionens påstådda godkännande av det baskiska skattesystemet som enligt synpunkter från berörda parter beror på ovannämnda beslut 93/337/EEG påminner kommissionen dels om att detta beslut inte gällde det "baskiska skattesystemet" i helhet utan bara ett antal konkreta skattemässiga ⁽⁵⁶⁾ åtgärder som inrättats av Alava, Guipúzcoa och Biscaya 1988 och dels om att i beslutet ansågs de vara statligt stöd. I artikel 1.4 ⁽⁵⁷⁾ i beslutet föreskrevs dessutom att beviljandet av stöd skulle bero på ett antal villkor, som att maximigränserna för regionalstöd skulle respekteras, liksom bestämmelserna om små och medelstora företag, känsliga sektorer och bestämmelserna om kumulering av stöd. Följaktligen gällde det inte att det baskiska skattesystemet skulle godkännas utan det var en bedömning av om visst statligt stöd utgjorde skattemässiga åtgärder samt ett upprättande av villkor för hur detta stöd fick beviljas. Alltså föregrep inte detta beslut på något sätt ett möjligt positivt beslut från kommissionen vad gäller alla eventuella nya skattemässiga åtgärder som skulle komma att inrättas i Baskien. Sammanfattningsvis, och tvärtom vad som framförs i ovannämnda synpunkter, har det aldrig funnits något beslut från kommissionen i vilket det "baskiska skattesystemet" abstrakt godkänns och sålunda också varje ny skattemässig åtgärd som skattebefrielsen i fråga, eller som hur som helst gör att den tappar sin olagliga karaktär ⁽⁵⁸⁾.

potentiella stödmottagare. Kommissionen känner inte till omständigheterna för de företag som har fått stöd eller som skall få stöd och därför kan den i princip inte undersöka återverkningarna i konkurrensen mellan de berörda företagen. Det är tillräckligt att fastställa att några potentiella stödföretag kan få ta del av stöd som inte följer gemenskapens direktiv, riktlinjer och rambestämmelser inom området. Kommissionen upprepar också att den i sitt beslut att inleda förfarandet begärde alla relevanta upplysningar från de spanska myndigheterna för att kunna bedöma de planerade skattemässiga åtgärderna. Givetvis syftade denna begäran till att kommissionen skulle kunna få en allmän uppfattning om de verkliga effekterna av stödordningen men dock inte till att samla in tillräckligt mycket upplysningar för att göra individuella analyser. Dock lämnade inte de spanska myndigheterna några upplysningar om tillämpningen av dessa skattelättnader. Därför är det motsägande att förebrå kommissionen, vilket har gjorts i vissa synpunkter från berörda parter, för bristen på precisering i dess bedömning, samtidigt som man själv inte har tillhandahållit de upplysningar som har efterfrågats.

6.4 Bedömning av förenligheten med den gemensamma marknaden

- (82) Preliminärt upprepar kommissionen att befrielsen från bolagsskatt har karaktär av en stödordning. Med beaktande av stödordningarnas allmänna och abstrakta karaktär har kommissionen ingen skyldighet att undersöka den enskilda situationen för varje företag som är

- (83) Då stödordningen i fråga endast omfattar NUTS ⁽⁵⁹⁾ III i Biscaya, måste det undersökas om stöden i detta område kan utnyttja de regionala undantagen i artikel 87.3 a eller artikel 87.3 c i fördraget. Kommissionen påminner kommissionen att Biscaya aldrig har omfattats av undantaget i 87.3 a i fördraget, eftersom BNP per capita ⁽⁶⁰⁾ av NUTS II i Baskien alltid har varit högre än 75 % av genomsnittet i gemenskapen. Enligt de regionala bestämmelserna ⁽⁶¹⁾ ⁽⁶²⁾ uppfylls villkoren för att kunna omfattas av undantaget i artikel 87.3 a i fördraget endast om regionen, enligt NUTS II, har en BNP per invånare som

⁽⁵⁵⁾ Punkt 300 i förstainstansrättens beslut av den 15 december 1999 i de förenade målen T-132/96 och T-143/96, Freistaat Sachsen m.fl. mot Europeiska kommissionen, REG 1999, s. II-3663.

⁽⁵⁶⁾ Åtgärderna bestod främst i en minskning på 95 % av skatten på övergångar av äganderätt och dokumenterade rättsakter, en skattelättnad på 20 % av investeringar, total amorteringsfrihet för tillgångar som utgör nyinvesteringar, en höjning av skattelättnaden på upp till 5 % av investeringarna i förhållande till hur många arbetstillfällen som skapats genom dem och en höjning av skattelättnaden på 20 % av investeringarna för genomförande av tekniskt intressanta investeringar.

⁽⁵⁷⁾ Se artikel 1.4 i beslut 93/337/EEG: "Inom två månader efter det att det här beslutet har anmälts skall de spanska myndigheterna se till att det stöd som har beviljats inom de områden och de maximigränser för nationellt regionalstöd eller villkoren i gemenskapens riktlinjer om stöd till små och medelstora företag, med respekt för gemenskapsbestämmelserna om kumulering av stöd, samt de fastställda gränserna i vissa sektorer inom industrin, jordbruk och fiske".

⁽⁵⁸⁾ Se fotnot 23.

⁽⁵⁹⁾ Nomenklaturen för statistiska territoriella enheter.

⁽⁶⁰⁾ Bruttonationalprodukt (BNP) per capita i köpkraftsstandard.

⁽⁶¹⁾ Hänvisningarna till de regionala bestämmelserna begränsar sig i det följande till riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål (se fotnot 17). När det gäller stöd som beviljats innan dessa riktlinjer trädde i kraft grundar sig kommissionens bedömning på de bestämmelser som gällde då stödet beviljades. Emellertid, kan det i detta fall räcka med en hänvisning till den senaste texten, eftersom de relevanta delarna i dessa riktlinjer inte ändrats.

⁽⁶²⁾ Se punkt 3.5 i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål (fotnot 17).

inte överstiger 75 % av genomsnittet i gemenskapen. Kommissionen påminner dock om att enligt kartan över regionalstödsområdena⁽⁶³⁾ var Biscaya en region där statligt stöd kunde anses som delvis förenligt⁽⁶⁴⁾ fram till den 26 september 1995⁽⁶⁵⁾ och efter detta datum som helt förenligt med den gemensamma marknaden, i enlighet med undantaget i artikel 87.3 c i fördraget⁽⁶⁶⁾.

- (84) Det statliga stödet i form av befrielse från bolagsskatt främjar uppkomsten av nya företag i Biscaya, vars nyinvestering och antal anställda överstiger vissa maximigränser. Trots denna minimiinvestering och minimiantalet skapade arbetstillfällen, har skattestöden inte karaktär av investeringsstöd eller stöd för skapande av arbetstillfällen. Underlaget för de nämnda stöden är varken investeringsbeloppet, antalet arbetstillfällen eller motsvarande lönekostnad, utan beskattningsunderlaget. Dessutom är beloppet på nämnda stöd inte beräknat i procent av investeringen, antalet skapade arbetstillfällen eller den motsvarande lönekostnaden, utan utifrån beskattningsunderlaget. Kommissionen påminner angående detta att enligt bilaga I till riktlinjerna om statligt stöd för regionala ändamål "kan skattestöden betraktas som stöd knutna till investeringar när de har dessa som beräkningsunderlag. Dessutom får alla skattestöd tas med i denna kategori om de har beviljats upp till ett tak uttryckt i procent av investeringen". Av detta kan man sluta sig till att stöd som, i likhet med det aktuella, inte uppfyller kriterierna, inte kan anses som investeringsstöd.
- (85) Däremot har stöden karaktären av driftstöd, eftersom de stödmottagande företagens vinstskatt delvis minskas. Bolagsskatten är en skatt som bör vara nödvändig och betalas regelbundet av företagen inom ramen för den löpande driften. Det är därför lämpligt att granska skattestöden mot bakgrund av de undantag som eventuellt är tillämpliga på driftstöden i fråga.
- (86) Kommissionen vill påpeka att enligt riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål är regionalstöd som har karaktär av driftstöd i princip förbjudet. I undantagsfall

kan de dock beviljas i regioner som omfattas av undantaget i artikel 87.3 a under särskilda villkor som fastställs i punkt 4.15 till 4.17 i nämnda regionala riktlinjer, eller i yttersta randområden eller regioner med låg befolkningstäthet, när stöden har som mål att kompensera för höga transportkostnader. NUTS III i Biscaya kan dock inte omfattas av undantaget i artikel 87.3 a i fördraget och beviljandet av nämnda driftstöd är inte heller avhängigt nämnda villkor. NUTS III i Biscaya har inte heller karaktären av yttersta randområde⁽⁶⁷⁾ eller region med låg befolkningstäthet⁽⁶⁸⁾. Därför är inslagen av driftstöd i befrielsen från bolagsskatt förbjudna, i synnerhet som de varken beviljas i en region som omfattas av undantaget i artikel 87.3 a, ett yttersta randområde eller en region med låg befolkningstäthet. I föreliggande fall är stödet därmed oförenligt med gällande bestämmelser.

- (87) Kommissionen anser därför att den ifrågakommande stödordningen inte kan anses vara förenlig med gemensamma marknaden i enlighet med undantagen i artikel 87.3 a och 87.3 c i fördraget, eftersom den inte följer nämnda bestämmelser för statligt stöd för regionala ändamål.
- (88) Förutom tillämpningen av undantaget för utveckling av viss näringsverksamhet i artikel 87.3 c i fördraget i de tidigare nämnda fallen, är det lämpligt att den eventuella användningen av detta undantag för andra syften undersöks. Man kan konstatera att denna befrielse från bolagsskatt inte har som syfte att främja utvecklingen av en ekonomisk verksamhet enligt artikel 87.3 c i fördraget och inte heller att rent konkret skapa åtgärder för att gynna små och medelstora företag, forskning och utveckling, miljöskydd, sysselsättningskapande eller utbildning i överensstämmelse med respektive gemenskapsbestämmelser. I detta fall kan skattestödet inte omfattas av undantaget om utveckling av vissa verksamheter i artikel 87.3 c i fördraget utifrån de nämnda syftena.

- (89) Befrielsen från bolagsskatt, som inte omfattas av någon sektoriell begränsning, kan beviljas utan begränsning till företag i de känsliga sektorer som lyder under specifika gemenskapsbestämmelser som de som är tillämpliga på produktion, bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter i bilaga I i fördraget, samt fiske, kolindustri, stål-

⁽⁶³⁾ De olika kartorna över regionalstödsområdena som har gällt sedan Spanien blev medlem i unionen är den karta som antogs 1988, enligt kommissionens beslut 88/C 351/04, den karta som ändrades (se meddelande 96/C 25/03) genom beslut av den 26 juli 1995 och kartan för 2000–2006 som antogs i ett beslut av den 11 april 2000.

⁽⁶⁴⁾ De delar av Biscaya där stöd kunde vara förenligt i enlighet med undantaget i artikel 87.3 c i fördraget var endast industriområdet i Nervión-dalen och områdena Duranguesado och Encartaciones. Resten av provinsen Biscaya uppfyller inte villkoren.

⁽⁶⁵⁾ Det datum då ändringen av den tidigare kartan (antagen 1988) trädde i kraft.

⁽⁶⁶⁾ EGT C 25, 31.1.1996, s. 3.

⁽⁶⁷⁾ Provinsen förekommer inte på listan över gemenskapens yttersta randområden i artikel 299 i fördraget.

⁽⁶⁸⁾ Se punkt 3.10.4 i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål (fotnot 17).

industri, varvsindustri, syntetfibertillverkning och bilindustri ⁽⁶⁹⁾ Därför anser kommissionen att skattestödet i form av befrielse från bolagsskatt inte följer dessa sektoriella bestämmelser. I detta fall uppfyller inte befrielsen från bolagsskatt villkoret att inte främja nyproduktion för att inte förvärra problemet med överkapacitet som vanligen drabbar dessa sektorer. Om stödmottagaren alltså hör till de tidigare nämnda sektorerna, anser kommissionen att eftersom de inte lyder under de nämnda sektoriella bestämmelserna är dessa stöd därmed oförenliga med den gemensamma marknaden enligt undantaget i artikel 87.3 c i fördraget om främjandet av vissa näringsverksamheter.

- (90) Det granskade stödet, som inte kan utnyttja undantagen i artikel 87.3 a och 87.3 c i fördraget kan inte heller utnyttja andra undantag i artikel 87.2 och 87.3. Stödet kan inte betraktas som stöd av social karaktär enligt vad som fastställs i artikel 87.2 a, och det är inte inriktat på att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser i enlighet med artikel 87.2 b i fördraget. Det syftar inte heller till att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi, i enlighet med artikel 87.3 b. Slutligen kan det inte heller stödjas på undantaget i artikel 87.3 d, eftersom det inte är avsett att främja kulturen och bevara kulturarvet. Ovannämnda stöd är därför oförenligt med den gemensamma marknaden.
- (91) Med beaktande av att befrielsen från bolagsskatt gäller för flera räkenskapsår, kan delar av stödet ännu inte ha betalats ut, men eftersom stöden är olagliga och oförenliga med gällande bestämmelser bör de spanska myndigheterna ställa in utbetalningarna av de eventuella tillgodohavanden för befrielsen från bolagsskatt som vissa stödmottagare fortfarande kan ha rätt till.

6.5 Återkrav av redan utbetalt stöd

- (92) Enligt några av synpunkterna från Confebask bör inte stödet i fråga återbetalas med tanke på de berättigade

⁽⁶⁹⁾ För gällande sektoriella bestämmelser se, förutom *Europeiska unionens officiella tidning*, även webbplatsen för generaldirektoratet för konkurrens på webbadressen http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/legislation/

förväntningarna, som beror dels på att kommissionen under en period på flera år inte ansåg åtgärderna i fråga vara statligt stöd, dels på att det finns många andra skattelättnader inom medlemsstaten som inte har ifrågasatts av kommissionen.

- (93) Preliminärt bör det noteras att Confebask inte hävdar att de baskiska företagen som organisationen företräder inte har märkt att den befrielse från bolagsskatt som under vissa villkor har beviljats nystartade företag inte skulle ha inneburit en fördel. Man kan alltså anta att dessa företag skulle kunna vara medvetna om den fördel denna befrielse innebar.
- (94) Dessutom påminner vi om att skattebefrielsen inte tillämpades i enlighet med artikel 88.3 i fördraget. Dock kan enligt fast rättspraxis ⁽⁷⁰⁾ stödmottagande företag i princip endast ha tilltro till berättigade förväntningar om giltigheten hos det stöd de har beviljats om stödet beviljats i enlighet med det förfarande som föreskrivs i ovannämnda artikel. I själva verket borde en vaksam ekonomisk operatör kunna försäkra sig om att detta förfarande har respekterats. I föreliggande fall kan Confebask, som till sina synpunkter bifogar kopior av korrespondensen mellan kommissionen och de spanska myndigheterna, inte hävda att organisationen inte kände till att åtgärderna ifråga var olagliga.
- (95) I rättspraxis ⁽⁷¹⁾ avvisas förvisso inte möjligheten att mottagarna av ett olagligt stöd åkallar speciella omständigheter, som legitimt skulle kunna stödja deras berättigade förväntningar på giltigheten av stödet, för att motätta sig ett återkrav av det, men i detta fall kan man inte ta hänsyn till några av de omständigheter som anförs i de berörda parternas synpunkter. Vad gäller de möjliga berättigade förväntningarna som bottnar i att kommissionen under en lång tid inte har ansett åtgärderna i fråga som statligt stöd, påminner kommissionen preliminärt om att, enligt artikel 13.2 i förordning (EG) nr 659/1999, i fall av olagligt stöd, gäller inte tidsfristerna för anmälda stöd. Alltså är den inte skyldig att

⁽⁷⁰⁾ Se punkt 14 i domstolens dom av den 20 september 1990 i målet C-5/89, Kommissionen mot Tyskland, Rec. 1990, Svensk specialutgåva 1990, s. 499. Även punkt 51 i domstolens dom av den 20 mars 1997 i målet C-169/95, Spanien mot kommissionen, REG 1997, s. I-135 och punkt 25 i domstolens dom av den 20 mars 1997 i målet C-24/95, Land Rheinland-Pfalz mot Alcan Deutschland GmbH, begäran om förhandsavgörande, Bundesverwaltungsgericht – Tyskland, REG 1997, s. I-1591.

⁽⁷¹⁾ Se punkt 16 i domstolens dom av den 20 september 1990 (se fotnot 70) och punkt 18 i domen av den 10 juni 1993 i målet C-183/91, Kommissionen mot Grekland, Rec. 1993, s. I-3131.

fatta beslut om olagligt stöd, som i det föreliggande fallet, inom två månader ⁽⁷²⁾ (enligt artikel 4.5) och inte heller inom 18 månader ⁽⁷³⁾ (enligt artikel 7.6). Dessutom påminner vi om att i skrivelsen av den 25 maj 1994 från kommissionen till spanska representationen och som Confebask bifogar till sina synpunkter påkallade kommissionen de spanska myndigheternas uppmärksamhet på en skrivelse av den 3 november 1983 till alla medlemsstater angående skyldigheterna enligt artikel 93.3 i fördraget och det meddelande som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* C 318 av den 24 november 1983, och i vilket det upprepades att alla stöd som beviljats olagligen kan komma att återkrävas. Följaktligen upplyste kommissionen de spanska myndigheterna i den första skrivelsen till den spanska representationen 1994 inte bara om att den skattemässiga åtgärden eventuellt var stöd, utan också om att detta stöd eventuellt var olagligt och också om möjligheten att det skulle kunna komma att återkrävas. Dessutom bedömde kommissionen aldrig skattebefrielsen i fråga varken direkt eller indirekt som förenlig med den gemensamma marknaden i korrespondensen med de spanska myndigheterna.

(96) När det gäller de berättigade förväntningarna som beror på att andra skattelättnader finns i medlemsstaten, är det lämpligt att upprepa (vilket redan gjorts i andra punkter) att dessa åtgärder är av en helt annan typ. Under dessa omständigheter är det svårt att berättiga en likabehandling av mycket olika åtgärder. Dessutom bör man påminna om att när det gäller andra skattelättnader, har kommissionen, antingen på grund av att de inte anmälts eller angivits, inte kunnat yttra sig om deras förenlighet. Den har heller inte varken direkt eller indirekt yttrat sig om dessa åtgärder.

(97) När det gäller domen i målet RSV ⁽⁷⁴⁾, som berörda tredje parter hänvisar till som stöd för att visa att det finns berättigade förväntningar som grundas på att så lång tid har förflutit mellan kommissionens första skrivelse av den 25 maj 1994 och beslutet om att inleda förfarandet om skattebefrielsen i fråga, är det viktigt att minnas de särskilda omständigheterna i detta ärende. I ärendet RSV anmäldes stödet formellt till kommissionen, men med försening. Dessutom var det kopplat till en rad ytterligare kostnader som hörde samman med en transaktion som varit föremål för stöd som godkänts av kommissionen. Det gällde en sektor som sedan flera år tillbaka fått stöd som godkänts av kommissionen. Därför

behövdes ingen omfattande granskning för att fastställa att stödet var förenligt. Däremot har stödet i det aktuella fallet varken anmälts eller kopplats till stöd som godkänts av kommissionen och gäller heller inte en sektor som fått stöd tidigare. Följaktligen anser kommissionen att praxis enligt domen i RSV-ärendet inte är tillämplig i detta fall.

(98) Dessutom bör det påpekas att under den långa period som gått till stor del beror på bristen på samarbete från de spanska myndigheterna. I en skrivelse av den 19 januari 1996 till representationen begärde nämligen kommissionen detaljerad information om möjliga mottagare av stödet i fråga. Genom ett fax av den 16 februari 1996, som bekräftades i en skrivelse av den 19 februari 1996, begärde representationen en förlängning med två veckor för att svara. Genom en skrivelse av den 21 mars 1996 begärde representationen en ytterligare förlängning med 30 dagar. Trots att de hade begärt dessa förlängningar, som gjorde att kommissionen trodde att ett svar var möjligt, svarade de spanska myndigheterna inte på kommissionens uppmaning. Dessutom påpekar kommissionen att under denna period informerades de spanska myndigheterna om att förfaranden hade inletts på samma grund av de anmälningar som gjorts 1996 om stödet till Demesa ⁽⁷⁵⁾ och 1997 till Ramondín ⁽⁷⁶⁾ kring de skattelättnader ⁽⁷⁷⁾ som inrättades i Alava 1996 och som dessa företag åtnjöt, tillsammans med annat stöd. Eftersom man i båda ärendena drog slutsatsen att skattelättnaderna från 1996 utgjorde statligt stöd som var olagligt och oförenligt med den gemensamma marknaden visade den information som de spanska myndigheterna fick i frågan på denna eventuella oförenlighet, och borde inte alls ha väckt några berättigade förväntningar.

(99) Under dessa omständigheter anser kommissionen att den inte gav något hopp om att skattebefrielsen skulle kunna anses vara förenlig med den gemensamma marknaden. Alltså kan stödmottagarna inte hävda berättigade förväntningar eller rättslig säkerhet angående skattebefrielsen. I detta sammanhang bör det erinras om att det "Av fast rättspraxis följer att rätten att göra anspråk på skydd för berättigade förväntningar tillkommer varje enskild person som befinner sig i en situation av vilken

⁽⁷⁵⁾ Statligt stöd till förmån för Demesa (se fotnot 51) och slutligt beslut 1999/718/EEG (se fotnot 5).

⁽⁷⁶⁾ Statligt stöd till förmån för Ramondín: beslut om att inleda förfarandet av den 30 mars 1999 (EGT C 194, 10.7.1999, s. 18) och slutligt beslut 2000/795/EG (se fotnot 27).

⁽⁷⁷⁾ Stödärenden C-49/99, C-50/99 och C-52/99 om de stödordningar i form av skattelättnader som inrättats genom artikel 26 i Normas Forales nr 24/1996 av den 5 juli i Alava, 7/1996 av den 4 juli (Guipúzcoa) och 3/1996 av den 26 juni (Biscaya).

⁽⁷²⁾ Beslut om att inte göra invändningar och om att inleda det formella granskningsförfarandet.

⁽⁷³⁾ Beslut om att avsluta det formella granskningsförfarandet.

⁽⁷⁴⁾ Se fotnot 24.

det framgår att gemenskapsadministrationen har väckt grundade förhoppningar [...]. Däremot kan ingen göra gällande att principen om skydd för berättigade förväntningar har åsidosatts, om administrationen inte har gett honom tydliga försäkringar." ⁽⁷⁸⁾.

(100) Mot ljuset av det ovanstående anser kommissionen att stödmottagarna inte kan hänvisa till gemenskapsrättens allmänna principer, som till exempel principerna om berättigade förväntningar eller rättslig säkerhet när det gäller oförenligt stöd som redan har betalats ut. Följaktligen finns det inga invändningar mot tillämpningen av artikel 14.1 i förordning (EG) nr 659/1999 som innehåller följande formulering: "Vid negativa beslut i fall av olagligt stöd skall kommissionen besluta att den berörda medlemsstaten skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva stödet från mottagaren". I det aktuella fallet skall de spanska myndigheterna därför vidta alla de åtgärder som krävs för att återkräva det stöd som redan utbetalats i syfte att återställa den ekonomiska situation som mottagarföretagen skulle ha befunnit sig i om de inte hade beviljats det olagliga stödet. Återkrav av stödet skall ske i enlighet med de förfaranden och bestämmelser som fastställs i den spanska lagstiftningen, och omfatta den totala summan av de räntor som har förfallit till betalning från och med datumet för beviljandet till och med det faktiska datumet för återbetalning, beräknat utifrån den referensränta som användes detta datum vid beräkningen av nettobidragsekvivalenten för regionalstöd i Spanien ⁽⁷⁹⁾.

(101) Föreliggande beslut berör stödordningen och skall omedelbart verkställas, vilket innefattar återkrav av det totala individuella stöd som beviljats inom ramen för nämnda stödordning. Kommissionen påminner också om att detta beslut inte utesluter att enskilda stöd helt eller delvis kan anses förenliga med den gemensamma marknaden på grund av sin inneboende natur, antingen inom ramen för ett senare beslut av kommissionen, eller genom tillämpning av undantagsbestämmelser.

7. SLUTSATSER

(102) Med beaktande av ovanstående konstaterar kommissionen följande:

a) Spanien har olagligen genomfört en befrielse från bolagsskatt i Biscaya för vissa nystartade företag, i strid med artikel 88.3 i fördraget.

b) Denna befrielse från bolagsskatt är oförenlig med den gemensamma marknaden.

c) Spanien skall inställa alla utbetalningar av återstoden av stödet som vissa stödmottagare fortfarande kan ha rätt till. De spanska myndigheterna skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för från stödmottagarna återkräva det stöd som redan utbetalats i syfte att återställa den ekonomiska situation som mottagarföretagen skulle ha befunnit sig i om de inte hade beviljats det olagliga stödet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Spanien har genomfört i Biscaya i form av en minskning av beskattningsunderlaget, i strid med artikel 88.3 i fördraget, genom artikel 14 i Norma Foral nr 18/1993 av den 5 juli är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

Spanien skall upphäva den stödordningen som avses i artikel 1 samt den inverkan den fortfarande kan ha.

Artikel 3

1. Spanien skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagarna återkräva det stöd som avses i artikel 1 och som olagligen redan utbetalats till stödmottagarna. Spanien skall inställa utbetalningen av det stöd som ännu inte utbetalats.

2. Återkravet skall ske utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut. Det stöd som skall återkrävas skall innefatta ränta som löper från den dag stödet stod till stödmottagarnas förfogande till den dag det har återbetalats. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkningen av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd.

⁽⁷⁸⁾ Se punkt 300 i det avgörande som nämns i fotnot 55.

⁽⁷⁹⁾ Skrivelse från kommissionen till medlemsstaterna (SG(91) D/4577) av den 4 mars 1991. Se även domstolens dom av den 21 mars 1990 i mål C-142/87, Belgien mot Europeiska kommissionen, Rec. 1990, s. I-959.

Artikel 4

Utfärdat i Bryssel den 20 december 2001.

Spanien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Konungariket Spanien.

På kommissionens vägnar

Mario MONTI

Ledamot av kommissionen

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 13 november 2002

om det stöd som beviljats fiskare för tekniskt upphörande med fiskeverksamheten i Tyrrenska havet och Joniska havet under 2000

[delgivet med nr K(2002) 4362]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2003/87/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
 DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget, särskilt artikel 14 i denna ⁽¹⁾,

efter att i enlighet med artikel 88.2 första stycket ha gett berörda tredje parter tillfälle att yttra sig, och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

I

FÖRFARANDE

- (1) Genom en skrivelse av den 26 september 2000, registrerad den 28 september 2000, anmälde Italiens ständiga representation till kommissionen ett utkast till regeringsförordning om akuta åtgärder inom sektorerna för transport och fiske. I texten föreskrivs ett antal åtgärder till förmån för de båda sektorerna, varav i artikel 5 en åtgärd på det sociala området till förmån för fiskare i kustområdena från Imperia till Reggio Calabria och från Crotona till Gallipoli, utom de områden som lyder under Castro, Tricase, Santa Maria di Leuca och Otranto, mot bakgrund av det tekniska upphörandet med fiskeverksamheten i Tyrrenska havet och Joniska havet under 2000. Åtgärderna registrerades som anmält stöd nr N 159D/2000.
- (2) Genom en skrivelse av den 2 oktober 2000 inkom de italienska myndigheterna med texten till den aktuella regeringsförordningen (nedan kallad lag nr 265 av den 26 september) som offentliggjordes i Gazzetta ufficiale

den 27 september 2000. De italienska myndigheterna har ombetts inkomma med kompletterande upplysningar vid fyra tillfällen, närmare bestämt i skrivelser av den 23 november 2000, den 20 februari 2001, den 30 maj 2001 och den 5 juli 2001, vilka besvarats i skrivelser av den 5 februari 2001, den 2 maj 2001, den 31 maj 2001 och den 24 juli 2001. Av de uppgifter som översändes bör särskilt nämnas skrivelsen av den 5 februari 2001, vilken innehöll texten till lag nr 343 av den 23 november 2000 (som grundade sig på regeringsförordning nr 265), som offentliggjorts i Gazzetta ufficiale av den 25 november 2000, samt tre förordningar utfärdade av jord- och skogsbruksministern av den 30 juni, den 19 juli respektive den 3 augusti 2000 som innehåller tillämpningsföreskrifter för tekniskt upphörande med fiskeverksamheten.

- (3) Förordningen av den 3 augusti 2000, i vilken det fastställs konkreta föreskrifter för ersättningen, ägde omedelbar verkan. Då det dessutom inte angavs att det krävdes förhandsgodkännande av kommissionen för lagen och tillämpningsföreskrifterna kunde åtgärden genomföras omedelbart. Ärendet fördes därför den 9 februari 2001 till registret över icke-anmälda stöd med löpnummer NN 15/2001.
- (4) Genom skrivelse K(2001) 3463 slutlig av den 13 november 2001 underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.3 i EG-fördraget avseende detta stöd. De italienska myndigheterna inkom med synpunkter genom en skrivelse av den 20 december 2001.
- (5) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet offentliggjordes den 29 januari 2002 i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* ⁽²⁾. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med synpunkter på stödet i fråga. Kommissionen har mottagit en skrivelse av den 27 februari 2002 som avfattats gemensamt av de tre organisationerna Federcoopesca, Lega Pesca och AGCI Pesca. Skrivelsen har vidarebefordrats till de italienska myndigheterna i enlighet med artikel 6.2 i förordning (EG) nr 659/1999.

⁽¹⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽²⁾ EGT C 25, 29.1.2002, s. 9.

II

ella liknande åtgärder avseende påföljande år kommer däremot att granskas mot de riktlinjer som är ikraft nu.

BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN

- (6) I enlighet med artikel 5 i lag nr 343 av den 23 november 2000 inrättades en socio-ekonomisk åtgärd till förmån för de besättningarna ombord på de fartyg som drabbats av det tekniska upphörande av fiskeverksamheten, i form av ersättning motsvarande lägsta minimilön till besättningen och ersättning för de sociala avgifter som redarna skall erlägga för sin personal. I lagtexten anges att syftet med upphörandet var att främja återväxten av biomassa i de aktuella vattnen.
- (7) Åtgärden avser fiskefartyg för fiske med trål eller partrål. Upphörandet pågick mellan den 2 september och den 1 oktober 2000 i Tyrrenska havet (vilket berörde fartyg med hemmahamn i hamnar mellan Imperia och Reggio Calabria) och mellan den 3 juli och den 1 augusti 2000 i Joniska havet (vilket berörde fartyg med hemmahamn i hamnar mellan Crotone och Gallipoli, utom Castro, Tricase, Santa Maria di Leuca och Otranto).
- (8) Upphörandet med verksamheten var obligatoriskt i de vatten för vilka den behöriga myndigheten fattat beslut om detta efter samråd med den centrala rådgivande havsfiskekommittén. I de vatten där upphörandet med verksamheten inte var obligatoriskt kunde de redare som så önskade upphöra med verksamheten och få tillgång till den socialpolitiska åtgärden.
- (9) Anslaget för åtgärden uppgår till 1,5 miljoner euro.

Skäl till inledandet av det formella granskningsförfarandet

- (10) Åtgärden har granskats mot bakgrund av riktlinjerna för granskning av statligt stöd inom sektorn för fiske och vattenbruk (nedan kallade riktlinjerna) från 1973⁽³⁾ och som var i kraft i samband med att åtgärden antogs. Beslutet motiveras genom punkt 3.4 i nu gällande riktlinjer⁽⁴⁾, enligt vilka olagligt stöd i den mening som avses i artikel 1.f i förordning (EG) nr 659/1999 eller nya stöd som genomförts i strid med artikel 8.3 i EG-fördraget skall granskas på grundval av de riktlinjer som var ikraft i samband med att stöden beviljades. Eventu-

- (11) Kommissionen har konstaterat att den aktuella åtgärden skulle innebära en sänkning av de normala produktionskostnaderna för de berörda företagen och att åtgärden därför föreföll utgöra driftsstöd. Enligt den allmänna princip som fastställs i punkt 1.2 i riktlinjerna är stöd av den typen inom sektorn för fiske och vattenbruk oförenliga med den gemensamma marknaden, utom i särskilt motiverade fall.
- (12) I enlighet med punkt 2.2.2 första stycket i riktlinjerna kan stöd till tillfälligt upphörande med fiskeverksamhet anses vara förenligt om det syftar till att delvis kompensera de intäktsförluster som har samband med ett tillfälligt upphörande med fiskeverksamhet som motiveras av icke förutsebara och icke upprepade händelser med i synnerhet biologiska orsaker.
- (13) De aktuella fallen av upphörande med fiskeverksamheten förefaller inte bero på någon oförutsägbar händelse. Av de uppgifter som inkommit från de italienska myndigheterna framgår inte att det förekommit någon form av händelse, som en naturkatastrof eller någon annan exceptionell händelse, som skulle motivera upphörandet. Det framgår inte heller att det har förekommit en plötslig och oväntad minskning av fiskbeståndet som skulle ha motiverat särskilda åtgärder för återhämtning, som till exempel upphörande med fiskeverksamheten. Italien har dessutom under föregående år vidtagit åtgärder för att ge ersättning vid liknande fiskeupphörande. Kommissionen har hittills inte gjort invändningar. När det gäller 1999 granskades åtgärderna med löpnummer N 419/99 och en skrivelse (SG(99) D/7551 av den 17 september 1999) översändes till de italienska myndigheterna. När det gäller 1998 granskades åtgärderna med löpnummer NN 101/98 och en skrivelse (SG(99) D/1581 av den 23 juni 1999) översändes till de italienska myndigheterna. När det gäller 1997 granskades åtgärderna med löpnummer NN 99/97 och en skrivelse (SG(97) D/6770 av den 6 augusti 1997) översändes till de italienska myndigheterna. Det är därför möjligt att konstatera att det inte är säkert att åtgärderna för 2000 inte skulle komma att upprepas. Åtgärden kan därför inte anses som förenligt med den gemensamma marknaden på grundval av punkt 2.2.2 första stycket i riktlinjerna.
- (14) Enligt andra stycket i samma punkt i riktlinjerna kan emellertid ett stöd för tillfälligt upphörande i fisket anses förenligt med den gemensamma marknaden om kommissionen har fått förhandsgranska åtgärden (granskning från fall till fall). Kommissionen hade kunnat anse att stödet ifråga uppfyllde kriterierna om det tillfälliga upphörandet hade varit av det slag som föreskrivs i artikel 16.1 i rådets förordning (EG) nr 2792/1999 av den 17

⁽³⁾ EGT C 100, 27.3.1997, s. 12.

⁽⁴⁾ EGT C 19, 20.1.2001, s. 7.

december 1999 i vilken det fastställs föreskrifter och villkor för gemenskapens strukturstöd inom fiskerisektorn ⁽⁵⁾, dvs. enligt a) oförutsebara händelser, särskilt sådana som orsakas av biologiska omständigheter eller enligt c) genomförande av en plan för återhämtning av en resurs som hotar att uttömmas, eller när det gäller åtgärderna till förmån för sjöfolket, enligt artikel 12.6 i förordningen, dvs. åtgärder av socioekonomisk art i samband med åtgärder för att bevara resurserna. Det aktuella upphörandet förefaller emellertid inte motsvara något av ovannämnda fall, dels på grund av att det redan uteslutits att händelsen skulle vara oförutsedd, och dels på grund av att de italienska myndigheterna inte lämnat några uppgifter som skulle kunna visa att upphörandet ingår i genomförandet av en plan för återhämtning eller skydd av en resurs som hotar att uttömmas exempelvis med uppgifter om aktuella arter, förväntad inverkan på biomassan och förväntade positiva effekter för fisket. De italienska myndigheterna har endast tillhandahållit fyra bibliografiska hänvisningar utan angivande av vilka argument som anförs i de texterna och som skulle kunna motivera upphörandet och detta trots att de italienska myndigheterna uttryckligen uppmanats av kommissionen att ange detta (skrivelse av den 5 juli 2001).

III

ITALIENS SYNPUNKTER

- (15) Kommissionen har dessutom påpekat att det bland de handlingar som översänts av de italienska myndigheterna finns en not från Istituto ricerche economiche per la pesca e l'acquacoltura di Salerno (IREPA) i vilken det påpekas att "tvångsupphörandet med fiskeverksamheten fortsätter (...) och med vilket målet är att minska kapaciteten hos en fiskeflotta som är överdimensionerad i förhållande till fiskeresurserna". I enlighet med punkt 2.2.2 tredje stycket i riktlinjerna är stöd till begränsning av fiskeverksamhet som genomförs i syfte att medverka till genomförandet av de mål för minskning av fiskeansträngningen som fastställs inom ramen för de fleråriga utvecklingsprogrammen för gemenskapens fiskeriflottor oförenligt med den gemensamma marknaden. Enligt artikel 16.4 i förordning (EG) nr 2792/1999 får medlemsstaterna inte bevilja ersättning till fiskare och redare för tillfälligt upphörande med verksamheten om detta är säsonganknutet och en del av den löpande förvaltningen av fisket.
- (16) Mot bakgrund av detta ansåg kommissionen i den preliminära bedömningen på grundval av artikel 6 i förordning (EG) nr 659/1999 att det förelåg allvarliga tvivel rörande huruvida åtgärderna var förenliga med riktlinjerna för granskning av statligt stöd inom sektorn för fiske och vattenbruk och därmed med EG-fördraget.
- (17) De italienska myndigheterna ger i sina synpunkter först en genomgång av de olika etapperna i ärendet och hänvisar sedan till bestämmelserna i förordning (EG) nr 2792/1999 beträffande tillfälligt upphörande av fiskeverksamheten. Tillfälligt upphörande med fiskeverksamheten regleras genom följande artiklar: artikel 7 om anpassning av fiskeansträngningen, artikel 12.6 i vilken det föreskrivs att medlemsstaterna får införa sociala åtgärder för att underlätta tillfälligt upphörande med fiskeverksamheten inom ramen för planerna för skydd av de akvatiska resurserna och artikel 16.1 i vilken det föreskrivs att medlemsstaterna, vid tillfälligt upphörande av verksamheten, får bevilja ersättning till fiskare och fartygsägare. De italienska myndigheterna hävdar på grundval av de artiklarna att det i det aktuella fallet där det föreskrivs stöd till fiskarna men inte till redarna bör hänvisas till artikel 12.6.
- (18) Det tillfälliga upphörandet var inte obligatoriskt. Det blev endast obligatoriskt i ett visst område efter det att det införts ett särskilt förfarande för detta i samråd med den lokala rådgivande kommittén. Tillfälligt upphörande genomfördes i femton områden. 594 fiskefartyg av totalt 1485 deltog och dessa hade i genomsnitt besättningar på 2–3 personer. Den totala kostnaden uppgick till 2 937 781 500 lire (1,5 miljoner euro).
- (19) Enligt de italienska myndigheterna föreskrivs det i förordning (EG) nr 2792/1999 inte för tillämpningen av artikel 12.6 att det skall göras någon förebyggande teknisk undersökning av kommissionen eller vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerisektorn ⁽⁶⁾. Vidare anges i de tillämpliga riktlinjerna från 1997 att undersökningen endast skall göras för genomförandet av artikel 7 och 16. I punkt 2.2.8 i riktlinjerna anges även att medlemsstaterna får bevilja stöd för att främja tekniska bevarandeåtgärder på villkor att varje enskilt fall undersöks. I punkt 2.10.3 i riktlinjerna föreskrivs att medlemsstaterna får bevilja direktstöd till de som arbetar inom sektorn.
- (20) De italienska myndigheterna menar att åtgärden inte gett företagen några förmåner. Åtgärdens syfte var

⁽⁵⁾ EGT L 337, 30.12.1999, s. 10.

⁽⁶⁾ Denna kommitté som skall konsulteras vid beviljande av ersättning enligt artikel 16 inom ramen för en plan för återhämtning av en resurs inrättades genom artikel 16 i rådets förordning (EEG) nr 3760/1992 av den 20 december 1992 om ett gemenskapssystem för fiske och vattenbruk (EGT L 389 av den 31.12.1992, s. 1).

enbart att säkra sjömännens minimilön och betalningen av de sociala avgifterna, samt att förhindra att dessa för-lorade sina arbeten. Som bevis för att åtgärden inte gett företagen några förmåner anges att huvudparten av de potentiella stödmottagarna valde att inte delta i åtgärden, då åtgärden istället för att minska företagens kostnader snarare skulle ha höjt dem, eftersom företagen under upphörandet var tvungna att betala de fasta kostnaderna utan att få någon inkomst.

- (21) De italienska myndigheterna hävdar att åtgärden hade kunnat bedömas enligt punkt 2.2.8 eller 2.10.3 i riktlinjerna, vilket skett under föregående år avseende liknande åtgärder. De italienska myndigheterna instämmer i att artikel 16 inte kan tillämpas, men menar att åtgärden är förenlig med artikel 12.

IV

SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

- (22) Federcoopesca, Lega Pesca och AGCI Pesca är tre organisationer som företräder fiskare i Italien. I en skrivelse anger de tre organisationerna att de inte förstår på vilken grund kommissionens synpunkter vilar. Man menar att det i lagtexten tydligt klargörs att det är fråga om en åtgärd som syftar till att främja fiskeverksamheten, utan syftet att gynna företagen, men även utan risk för att skada besättningarna.
- (23) Utan stödåtgärden skulle besättningarna stå utan inkomst. Redarna hade även med stöd i italiensk lagstiftning kunnat avskeda besättningarna med omedelbar verkan om inte staten hade trätt in. Dessutom är redarna inte tvungna att återanställa samma besättningar.
- (24) Enligt de tre organisationerna var det enbart fråga om en social åtgärd och som sådan fullt förenlig med artikel 12.6 i förordning (EG) nr 2792/1999. Organisationerna påpekar även att det i artikeltexten inte anges att en åtgärd som vidtas i enlighet med samma artikel inte får upprepas. Det tillfälliga upphörandet är av samma slag som under tidigare år.
- (25) Dessa synpunkter har vidarebefordrats till de italienska myndigheterna som instämmer.

V

BEDÖMNING AV ÅTGÄRDEN

A. Förekomst av statligt stöd

- (26) Enligt artikel 87.1 i fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket

slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

- (27) Åtgärdens syfte var att garantera besättningarna avtalsenlig minimilön och att säkra att de sociala avgifterna erlades. Då det är företagets uppgift att betala de anställdas löner måste man anta att en åtgärd som innebär att löner och sociala avgifter betalas av någon annan under en viss period leder till att företagets normala utgifter minskas.

- (28) Vid en första anblick skulle man kunna tänka att ersättningen för löner och sociala avgifter inte utgör ett stöd, då syftet är att garantera besättningarna minimilön och social trygghet under upphörandet, utan att detta innebär någon uppenbar fördel för företagen. Det är emellertid viktigt att påpeka att åtgärden som syftar till att vidmakthålla arbetsavtalet mellan redaren och den anställda och att detta gynnar den förstnämnde som är part i avtalet och som genom åtgärderna befrias från sina avtalsskyldigheter under det tillfälliga upphörandet. Det faktum att huvudparten av redarna valt att inte upphöra med verksamheten för att få tillgång till den aktuella åtgärden bevisar inte på något sätt att åtgärden inte har gett företagen förmåner. Det är snarare troligt att det är det motsatta förhållandet som gäller eftersom ett stort antal redare (594 av 1 485) deltog i åtgärden och det var dessa som antingen genom de lokala rådgivande kommittéerna, i fall då upphörandet var obligatoriskt för samtliga fartyg i ett område eller på egen hand beslutade om tillfälligt upphörande med verksamheten. De företag som deltog i det tillfälliga upphörande gynnades med säkerhet av åtgärden. Åtgärden utgör därför definitivt ett stöd till fiskeföretagen.

- (29) Åtgärden finansieras med statliga medel. Produkterna saluförs på gemenskapsmarknaden och företagens positioner stärks således av åtgärderna, både på den italienska marknaden i förhållande till företag från andra medlemsstater som önskar saluföra sina produkter på den marknaden (fiskeriprodukter och andra produkter som konkurrerar med fiskeriprodukterna) och på marknaderna i andra medlemsstater i förhållande till de företag som är verksamma på de marknaderna (avseende samma produkter). Åtgärden ger därför företagen en konkurrensfördel och snedvrider eller hotar därför att

snedvridda konkurrensen och kan komma att påverka handeln mellan medlemsstaterna.

- (30) Av ovan angivna skäl utgör åtgärderna ifråga statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget och är därför principiellt otillåtna i enlighet med artikel 87.1. De kan endast betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden om de omfattas av något av de undantag som fastställs i EG-fördraget. Åtgärden gynnar fiskeföretagen och skall därför granskas mot bakgrund av riktlinjerna för granskning av statligt stöd inom sektorn för fiske och vattenbruk.

B. Är åtgärderna förenliga med punkt 2.2.2 andra stycket i riktlinjerna och artikel 12.6 i förordning (EG) nr 2792/1999?

- (31) I sitt beslut om inledande av förfarandet anger kommissionen att de italienska myndigheterna inte lämnat några uppgifter som skulle kunna bekräfta att upphörandet ingick i genomförandet av en plan för återhämtning eller skydd av en resurs. De italienska myndigheterna vänder sig mot detta och hävdar att åtgärden är förenlig med den gemensamma marknaden då det är fråga om en social åtgärd av det slag som avses i artikel 12.6 i förordning (EG) nr 2792/1999. Enligt de italienska myndigheterna kan kommissionen inte invända mot detta på grundval av att vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerisektorn inte tillfrågats då det inte är obligatoriskt att rådfråga kommittén.
- (32) Det är riktigt att det inte är obligatoriskt att rådfråga vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerisektorn. Kommissionen hade emellertid inte för avsikt att rådfråga kommittén. Med tanke på att det i artikel 12.6 i förordningen anges att medlemsstaten får införa sociala åtgärder inom ramen för planerna för skydd av de akvatiska resurserna anser sig kommissionen däremot ha rätt att kontrollera huruvida det faktiskt förekommer en sådan plan och huruvida den aktuella åtgärden är av relevans för det mål som fastställts i planen. I en sådan plan kan till exempel anges vilka arter som berörs, vilka effekter för biomassan som förväntas och vilka positiva effekter planen förväntas ge för fiskerisektorn.
- (33) I det aktuella kan kommissionen konstatera att det inte finns någon sådan plan. De italienska myndigheterna har endast tillhandahållit fyra bibliografiska hänvisningar utan angivande av vilka argument som anförs i de texterna och som skulle kunna motivera upphörandet och detta trots att de italienska myndigheterna uttryckligen uppmanats av kommissionen att ange detta (skrivelse av den 5 juli 2001). Frågan togs även upp i den skrivelse i vilken de italienska myndigheterna underrättades om inledandet av det formella granskningsförfarandet, men i

sitt svar på skrivelsen angav de italienska myndigheterna inga uppgifter som skulle kunna tyda på att det faktiskt fanns en bevarandeplan. Kommissionen anser därför att de aktuella åtgärderna inte kan motiveras på grundval av punkt 2.2.2 andra stycket i riktlinjerna och artikel 12.6 i förordning (EG) nr 2792/1999.

C. Är åtgärderna förenliga med punkt 2.2.8 i riktlinjerna?

- (34) Enligt punkt 2.2.8 i riktlinjerna kan nationellt stöd avsett att främja eller underlätta genomförandet av åtgärder som en medlemsstat vidtar enligt rådets förordning (EEG) nr 3094/86 av den 7 oktober 1986 om vissa tekniska åtgärder för bevarande av fiskeresurserna ⁽⁷⁾, och som är ägnade att förbättra bevarande och lagring i syfte att begränsa fångsterna genom tekniska åtgärder som går utöver minimikraven enligt nämnda förordning, vara förenligt med den gemensamma marknaden efter en granskning från fall till fall (förordningen ersatt genom förordning (EG) nr 894/97 ⁽⁸⁾ och därefter genom förordning (EG) nr 850/98 ⁽⁹⁾). De italienska myndigheterna menar att den aktuella åtgärden kan anses förenlig med den gemensamma marknaden på grundval av punkt 2.2.8.
- (35) I förordningarna fastställs ett flertal tekniska åtgärder för bevarande av fiskeresurserna, dvs. bestämmelser avpassade för olika fiskezoner, om utrustning (typer av utrustning, storlekar, garntyper, fiskeförbudsperioder) och om de arter som fiskas (minsta fångststorlekar, fiskeförbudsperioder).
- (36) Hypotetiskt skulle man kunna anta att ett allmänt fiskeförbud under en viss period och i en viss zon utgör en teknisk åtgärd av det slaget, då syftet är att minska fångsterna genom åtgärder som är strängare än de minimikrav som anges i förordningen. I ett sådant fall skulle de sociala åtgärder som vidtagits av de italienska myndigheterna kunna anses förenliga på grundval av punkt 2.2.8 i riktlinjerna.
- (37) I punkt 2.2.8 fastställs emellertid att kommissionen skall undersöka föreslagna åtgärder fall för fall och att åtgärderna får inte sträcka sig längre än vad som är absolut nödvändigt för att nå målet med det eftersträfvade bevarandet. Åtgärden är därför inte förenlig med den gemensamma marknaden per automatik. Åtgärden måste kunna motiveras utifrån mål och förväntade resultat för det fiske som bedrivs av de berörda fiskarna.

⁽⁷⁾ EGT L 288, 11.10.1986, s. 1.

⁽⁸⁾ EGT L 132, 23.5.1997, s. 1.

⁽⁹⁾ EGT L 125, 27.4.1998, s. 1.

(38) Som Italien har påpekat i sina synpunkter godkände kommissionen en stödordning av samma slag avseende 1998 och 1999 på grundval av punkt 2.2.8. De italienska myndigheterna har emellertid inte tillhandahållit någon specifik motivering till stöd för den aktuella åtgärden, utöver det allmänna argumentet ökning av biomassan. Även om det skulle vara möjligt att betrakta det allmänna fiskeförbudet som en teknisk åtgärd i enlighet med förordningarna (EG) nr 3094/98 och (EG) nr 850/98 anser kommissionen att de tillgängliga uppgifterna inte är tillräckliga för att motivera att åtgärden för ännu ett år betraktas som förenlig med den gemensamma marknaden.

D. Är åtgärderna förenliga med punkt 2.10.3 i riktlinjerna?

(39) Enligt punkt 2.10.3 i riktlinjerna kan direkt stöd till arbetstagare inom fiske och vattenbruk inom ramen för socio-ekonomiska följdåtgärder ägnade att lindra svårigheter förenade med anpassning eller kapacitetsminskning (t.ex. stöd till utbildning, stöd förenat med omskolning etc.) anses vara förenligt med den gemensamma marknaden.

(40) Åtgärden vidtogs inte för att lindra svårigheter förenade med anpassning eller kapacitetsminskning. Första stycket i ovan nämnda punkt är inte tillämplig.

(41) Inte heller andra stycket i samma punkt som rör förtidspensionering kan tillämpas.

(42) Därför återstår tredje stycket enligt vilket andra stödåtgärder av socio-ekonomisk karaktär skall granskas från fall till fall av kommissionen.

(43) Utifrån de åsikter som angivits av de tre branschorganisationerna och som delas av de italienska myndigheterna kan kommissionen dra slutsatsen att den aktuella åtgärden är avsedd att bevara befintliga anställningsavtal. Åtgärden förhindrar således att sjöfolket avskedas. Även om samma besättningar troligtvis återanställs efter det tillfälliga upphörandet finns det inga garantier för detta. Stödet skulle kunna ses som en tillfällig arbetslöshetsersättning genom vilken sjöfolket kan behålla sina anställningar och sociala trygghetsnät. Eftersom ersättningen motsvarar minimilönen föreligger det ingen risk

för överkompensation i förhållande till de löner som skulle ha betalats ut om verksamheten hade fortsatt under samma period.

(44) Inför framtiden måste stöden för att betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden ingå i en plan för bevarande av resurserna i enlighet med punkt 2.2.2 i de nu gällande riktlinjerna. Någon sådan plan fanns inte för år 2000. Kommissionen anser emellertid att den aktuella åtgärden på grundval av punkt 2.10.3 i riktlinjerna från 1997 undantagsvis kan betraktas som förenlig med den gemensamma marknaden.

VI

SLUTSATSER

(45) Det statliga stöd som genomförts av Italien med stöd av artikel 5 i regeringsförordning nr 265 av den 26 september 2000 (lag nr 343 av den 23 november 2000) är förenligt med den gemensamma marknaden.

(46) Kommissionen konstaterar att Italien olagligen har genomfört stödet i fråga i strid med artikel 88.3 i fördraget. Stödet är emellertid förenligt med den gemensamma marknaden på grundval av punkt 2.10.3 tredje stycket i riktlinjerna från 1997.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De statliga stöd till förmån för fiskare som genomförts av Italien med stöd av artikel 5 i regeringsförordning nr 265 av den 26 september 2000 (lag nr 343 av den 23 november 2000) är förenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Italien.

Utfärdat i Bryssel den 13 november 2002.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 13 november 2002

om det stöd som beviljats fiskare och musselodlare på grund av algblomningen och upphörandet med fiskeverksamheten i Adriatiska havet under 2000

[delgivet med nr K(2002) 4365]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2003/88/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 88 i EG-fördraget, särskilt artikel 14 i denna ⁽¹⁾,

efter att i enlighet med artikel 88.2 första stycket ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

I

FÖRFARANDE

- (1) Genom en skrivelse av den 26 september 2000, registrerad den 28 september 2000, anmälde Italiens ständiga representation till kommissionen ett utkast till lagförslag om akuta åtgärder inom sektorerna för transport och fiske. Förslaget innehåller åtgärder till förmån för de båda sektorerna, bland annat i artikel 4.1–4.4 och 4.6–4.10 där det föreskrivs åtgärder till förmån för fiskare och musselodlare som är verksamma i Adriatiska havet. Åtgärder registrerades som anmält stöd nr N 159C/2000.
- (2) Genom en skrivelse av den 2 oktober 2000 inkom de italienska myndigheterna med den aktuella texten (nedan kallad "regeringsförordning nr 265 av den 26 september 2000") som offentliggjordes i Gazzetta ufficiale den 27 september 2000. De italienska myndigheterna har ombetts inkomma med kompletterande upplysningar vid fyra tillfällen, närmare bestämt i skrivelser av den 23 november 2000, den 20 februari 2001, den 30 maj 2001 och den 5 juli 2001, vilka besvarats i skrivelser av den 5 februari 2001, den 2 maj 2001, den 31 maj 2001

och den 24 juli 2001. Av de uppgifter som översändes bör särskilt nämnas skrivelsen av den 5 februari 2001 vilken innehöll texten till lag nr 343 av den 23 november 2000 (som grundade sig på regeringsförordning nr 265), som offentliggjorts i Gazzetta ufficiale av den 25 november 2000, samt tre förordningar utfärdade av jord- och skogsbruksministern den 19 juli 2000, den 3 augusti respektive den 22 december 2000 som innehåller tillämpningsföreskrifter för lagen.

- (3) Förordningarna av den 3 augusti och den 22 december 2000, i vilka det fastställs konkreta föreskrifter för ersättningen, antogs med omedelbar verkan. Eftersom det inte krävdes förhandsgodkännande från kommissionen för någon av bestämmelserna för att lagen och tillämpningsföreskrifterna skulle kunna träda i kraft kunde åtgärder vidtas omedelbart. Ärendet fördes därför den 9 februari 2001 till registret över icke-anmälda stöd med löpnumret NN 12/2001.
- (4) Genom en skrivelse (K(2001) 3465 slutlig) av den 13 november 2001 underrättade kommissionen Italien om att samtidigt som ersättningen till fiskare för upphörande av fisket mellan den 19 juni och den 19 juli 2000 ansågs förenlig med den gemensamma marknaden, hade kommissionen beslutat att inleda det formella granskningsförfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ersättningen till fiskare för upphörande av fisket efter den 19 juli 2000 och ersättningen till musselodlare. Italien inkom med sina synpunkter genom en skrivelse av den 20 december 2001 och en skrivelse av den 20 februari 2002.
- (5) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet offentliggjordes den 29 januari 2002 i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* ⁽²⁾. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärder i fråga och den 27 februari 2002 inkom en skrivelse som sammanstälts av tre organisationer, dvs. Federcoopesca, Lega Pesca och AGCI Pesca. Skrivelsen har vidarebefordrats till de italienska myndigheterna i enlighet med artikel 6.2 i förordning (EG) nr 659/1999.

⁽¹⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1⁽²⁾ EGT C 25, 29.1.2002, s. 12.

II

BESKRIVNING AV ÅTGÄRDERNA

- (6) Åtgärderna är tillämpliga avseende verksamhet i Adriatiska havet, kustområdena från Trieste till Brindisi, inklusive områdena Castro, Tricase, Santa Maria di Leuca och Otranto, som är belägna på den adriatiska sidan av kustområdena i Gallipoli.

2.1 Åtgärder till förmån för fiskarna

- (7) Det är fråga om två former av åtgärder, för två olika perioder, dels perioden från den 19 juni till den 19 juli 2000, dels en period på 44 dagar från och med den 20 juli 2000.

2.1.1 Perioden från den 19 juni till den 19 juli 2000

- (8) Åtgärden gynnar samtliga redare och befraktare, utom de som bedriver fiske på öppet hav, då dessa var tvungna att upphöra med fisket på grund av algblomningen. Stödbeloppet motsvarar inkomstbortfallet under upphörandet och baseras på inkomsterna från föregående år under samma period, dvs. mellan 7,5 miljoner italienska lire (3 873 euro) för fartyg på mindre än 10 registerton och 20 miljoner lire (10 329 euro) för fartyg på mer än 10 bruttoregisterton. Kommissionen anser att åtgärden är förenlig med den gemensamma marknaden.

2.1.2 Perioden efter den 19 juli 2000

- (9) Det stöd för vilket det inletts ett formellt granskningsförfarande baseras på bestämmelserna i artikel 4.1 i lag nr 343 av den 23 november 2000. Stödet var avsett som ersättning till vissa kategorier av fiskare till följd av fiskeupphörandet från och med den 20 juli 2000 till följd av algblomningen. Enligt de italienska myndigheterna var syftet med upphörandet även att gynna återväxten av biomassa i Adriatiska havet.
- (10) Kompletterande bestämmelser fanns även i de förordningar som utfärdades av jord- och skogsbruksministern den 19 juli respektive den 3 augusti 2000. I förordningen av den 19 juli 2000 fastställs att åtgärden avser fiskefartyg för fiske med trål eller partrål och för vilka det var obligatoriskt att upphöra med fisket och eventuellt på frivillig bas för fartyg som använder stationär utrustning och stänggarn. Åtgärden omfattar inte fartyg som bedriver fiske på öppet hav. Åtgärden avser både redare och sjöfolk och kostar 28,4 miljoner euro.

- (11) Redarna har fått en ersättning som beräknats på grundval av fartygets tonnage och de sociala avgifter som de måste erlägga.

- (12) Ersättningen beräknas per dag i hamn och utifrån nedanstående uppgifter om tonnage:

Fartygskategori (bruttoregisterton)	Ersättning (i euro)
0 < 25	4,52 × BRT + 20
25 < 50	4,30 × BRT + 25
50 < 70	3,50 × BRT + 65
70 < 100	3,12 × BRT + 88
100 < 200	2,74 × BRT + 120
200 eller mer	2,36 × BRT + 177

Fartygskategori (i GT)	Ersättning (i euro)
0 < 10	5,2 × BRT + 20
10 < 25	4,3 × BRT + 30
25 < 50	3,2 × BRT + 55
50 < 100	2,5 × BRT + 90
100 < 250	2,0 × BRT + 140
250 eller mer	1,5 × BRT + 265

- (13) Ersättning utgår maximalt för 30 dagar.
- (14) Ersättningen avseende sociala avgifter kan däremot utgå under högst 44 dagar.
- (15) Personalen på de berörda fartygen får ersättning motsvarande minimilön under den aktuella perioden och högst 44 dagar.

2.2 Åtgärder till förmån för musselodlare

- (16) Bestämmelserna om stöd till musselodlare finns i artikel 4.6 i lag nr 343 av den 23 november 2000 och syftet är att ge ersättning till producenter (odling eller naturlig förekomst) för inkomstbortfall på grund av algblomning i Adriatiska havet. Genomförandebestämmelserna finns i artikel 1 i förordningen utfärdad av jord- och skogsbruksministern av den 22 december 2000.

- (17) Stödet är högst 30 % av bortfallet beräknat på föregående års omsättning. Åtgärden omfattar totalt 34 företag och anslaget är på 1 500 miljoner lire (774 685 euro).
- (18) Musselodlare som redan beviljats annan ersättning omfattas inte av åtgärden. Kommissionen påpekar i sammanhanget att de åtgärder som vidtogs till förmån för musselodlare i regionen Friuli-Venezia Giulia som också drabbats av algblomning under 2000 ansågs förenligt med den gemensamma marknaden (beslut som meddelats Italiens regering i skrivelsen SG(2001) D/289817 av den 17 juli 2001).
- 2.3 Skälen till att förfarandet inleddes**
- 2.3.1 Åtgärder till förmån för fiskarna**
- (19) Mot bakgrund av vilka skäl de italienska myndigheterna anger för åtgärderna har de granskats i enlighet med artikel 87.2 b i EG-fördraget respektive riktlinjerna för granskning av statligt stöd inom sektorn för fiske och vattenbruk (nedan kallade "riktlinjerna") från 1973 ⁽³⁾ och som var i kraft när åtgärderna fastställdes.
- (20) Även när det gäller perioden efter den 19 juli 2000 använder sig de italienska myndigheterna av algblomningen för att motivera åtgärderna. Av de uppgifter som tillhandahållits är det emellertid inte möjligt att med säkerhet fastställa att det var på grund av algblomningen som fisket upphörde under perioden. Kommissionen har hävdats att åtgärderna inte kan motiveras på grundval av artikel 87.2 b i EG-fördraget, i vilken det anges att stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser är förenliga med den gemensamma marknaden.
- (21) Italien säger dessutom att ett annat motiv för fiskeupphörandet skulle vara att främja återväxten av biomassa.
- (22) Enligt punkt 2.2.2 i riktlinjerna kan stöd till tillfälligt upphörande med fiskeverksamhet anses vara förenligt om det syftar till att delvis kompensera de intäktsförluster som har samband med ett tillfälligt upphörande med fiskeverksamhet som motiveras av icke förutsebara och icke upprepade händelser med i synnerhet biologiska orsaker.
- (23) Det tillfälliga upphörandet, som förlängdes av de italienska myndigheterna till efter den 19 juli 2000 förefaller inte tillhöra den kategorin. Det var inte fråga om en oväntad händelse av ett sådant slag att den kan jämföras med en naturkatastrof och det är inte heller möjligt att motivera upphörandet på grundval av vetenskapliga rön avseende en oväntad och ej förutsägbar minskning av resurserna, som skulle kräva särskilda åtgärder som ett tillfälligt upphörande med fisket. Kommissionen har påpekat att Italien under föregående år har vidtagit åtgärder för att ge ersättning vid liknande fiskeupphörande. Kommissionen har hittills inte gjort invändningar. När det gäller 1999 granskades åtgärderna med löpnummer N 419/99 och en skrivelse (SG(99) D/7551 av den 17 september 1999) översändes till de italienska myndigheterna. När det gäller 1998 granskades åtgärderna med löpnummer NN 101/98 och en skrivelse (SG(99) D/1581 av den 23 juni 1999) översändes till de italienska myndigheterna. När det gäller 1997 granskades åtgärderna med löpnummer NN 99/97 och en skrivelse (SG(97) D/6770 av den 6 augusti 1997) översändes till de italienska myndigheterna. Det förefaller som om åtgärderna även tillämpats på fiske i Adriatiska havet. Stödåtgärderna för 2000 förefaller kunna repeteras och kan därför inte anses förenliga på grundval av punkt 2.2.2 första stycket i riktlinjerna.
- (24) Enligt andra stycket i samma punkt i riktlinjerna kan emellertid ett stöd för tillfälligt upphörande med fisket anses förenligt med den gemensamma marknaden om kommissionen har fått förhandsgranska åtgärden (granskning från fall till fall). Kommissionen hade kunnat anse att stödet ifråga uppfyllde kriterierna om det tillfälliga upphörandet hade varit av det slag som föreskrivs i artikel 16.1 i rådets förordning (EG) nr 2792/1999 av den 17 december 1999 om föreskrifter och villkor för gemenskapens strukturstöd inom fiskerisektorn ⁽⁴⁾, dvs. enligt a) oförutsebara händelser, särskilt sådana som orsakas av biologiska omständigheter eller enligt c) genomförande av en plan för återhämtning av en resurs som hotar att uttömmas, eller när det gäller åtgärderna till förmån för sjöfolket, enligt artikel 12.6 i förordningen, dvs. åtgärder av socioekonomisk art i samband med åtgärder för att bevara resurserna. Det aktuella upphörandet föreföll inte svara mot något av dessa fall.
- (25) Mot bakgrund av detta och den preliminära bedömningen på grundval av artikel 6 i förordning (EG) nr 659/1999 hävdade kommissionen att det förelåg allvar-

⁽³⁾ EGT C 100, 27.3.1997, s. 12.

⁽⁴⁾ EGT L 337, 30.12.1999, s. 10.

liga tvivel rörande huruvida åtgärderna var förenliga med riktlinjerna för granskning av statligt stöd inom sektorn för fiske och vattenbruk.

2.3.2 Åtgärder till förmån för musselodlare

- (26) Åtgärderna i fråga syftade till ersättning till musselodlare för inkomstbortfall (odling eller naturlig förekomst) till följd av algblomning.
- (27) Kommissionen har konstaterat att stödet ifråga var avsett att kompensera för förluster till följd av en naturkatastrof, dvs. algblomningen, och att det därför var att betrakta som förenligt med den gemensamma marknaden. De uppgifter som inkommit från de italienska myndigheterna är emellertid inte tillräckliga för att det med säkerhet skall kunna fastställas att det inte förekommer överkompensation. Det har inte bevisats att andelen 30 % av omsättningen under föregående år inte är större än det egentliga inkomstbortfallet på grund av algblomningen. Det föreligger därför fortfarande tvivel om huruvida åtgärden är förenlig med artikel 87.2 b i EG-fördraget.

är det ändå sant att algblomningen fortfarande orsakade skador för fiskarna, och att det inte var möjligt att avgöra när fenomenet skulle komma att upphöra. Om man ser till de vetenskapliga rapporter som lagts fram senare kan man se att det hade varit möjligt att förkorta upphörandeperioden, men att det i praktiken var nödvändigt att ta hänsyn till osäkerhetsfaktorn.

- (31) I en skrivelse av den 20 februari 2002 översände de italienska myndigheterna en sammanfattande vetenskaplig rapport som sammanställdes av laboratoriet för marinbiologi och fiske i Fano. Enligt rapporten var algblomningen som värst i juli och minskade sedan gradvis i augusti för att försvinna i september. I augusti rörde sig algmassorna först mot den centrala delen av Adriatiska havet och sedan söderut. Fisket kunde återgå till normal verksamhet i september. Fenomenets utbredning varierar emellertid både tids- och platsmässigt.
- (32) När det gäller den ersättning som utgått till musselproducenterna preciserar Italien att de förluster som beräknats utifrån föregående års omsättning stämmer med nivån 30 %. Antalet företag som begärt ersättning är 34.

III

ITALIENS SYNPKUNKTER

- (28) De italienska myndigheterna ger i sina synpunkter först en genomgång av de olika etapperna i ärendet och hänvisar sedan till bestämmelserna i artikel 16.1 i förordning (EG) nr 2792/1999 beträffande tillfälligt upphörande av verksamheten på grund av oförutsebara händelser, särskilt sådana som orsakas av biologiska omständigheter. Italien anser att algblomningen utgör en sådan exceptionell och oförutsebar händelse.
- (29) Italien vänder sig mot kommissionens ståndpunkt att perioden skall delas upp i två perioder, dvs. före och efter den 19 juli 2000 då man menar att uppdelningen är godtycklig. För Italiens del har datumet den 19 juli inget med algblomningen att göra utan det är endast den dag då man sammanträdde för att besluta om att gå från frivilligt upphörande till obligatoriskt. Italien hävdar att man på grundval av de första uppgifter som inkommit från fiskare gav vetenskapliga institut i uppdrag att följa utvecklingen och att de rapporter som dessa utarbetade av organisatoriska skäl inte kunde tas i beaktande av den centrala rådgivande havsfiskekommittén förrän efter den 19 juli.
- (30) Å andra sidan, eftersom följande vetenskapliga rapporter visade att algblomningen hade minskat per den 19 juli,

IV

SYNPKUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

- (33) Federcoopesca, Lega Pesca och AGCI Pesca är tre organisationer som företräder fiskare i Italien. I en skrivelse anger de tre organisationerna att de inte förstår på vilken grund kommissionens synpunkter vilar. Man menar att det i lagtexten tydligt klargörs att det är fråga om en åtgärd som motiveras av att det är omöjligt att bedriva fiske på grund av den exceptionella algblomningen.
- (34) Utan stödåtgärden skulle fartygen och deras besättningar bli utan inkomst. Redarna hade även med stöd i italiensk lagstiftning kunnat avskeda besättningarna med omedelbar verkan om inte staten hade trätt in. Dessutom är redarna inte tvungna att återanställa samma besättningar.
- (35) Enligt de tre organisationerna började algblomningen i mars 2000 och förvärrades under maj. Fiskarna vänder sig till staten på grund av de svårigheter i yrkesutövandet som drabbade dem för att förmå staten att vidta lämpliga åtgärder.

- (36) De tre organisationerna anser att de åtgärder som vidtogs av de italienska myndigheterna helt och fullt är i enlighet med artikel 16.1 i förordning (EG) nr 659/1999.
- (37) Beträffande ersättningen till musseloddlarna anser man att tröskelvärdet 30 % av skadorna har iakttagits med beaktande av att lag nr 72/92 som tillåter den aktuella typen av åtgärd inte är tillämplig förrän skadorna omfattar mer än 35 % av omsättningen. Det har därför inte förekommit någon överkompensation.
- (38) Dessa synpunkter har vidarebefordrats till de italienska myndigheterna, som instämmer.
- (41) När det gäller musselodling är syftet med åtgärden att ge producenterna ersättning för de skador som de drabbats av på grund av algbloomingen. Ersättningen till producentföretagen utgör en finansiell förmån och således ett stöd.
- (42) Dessutom är det så att åtgärderna finansieras med nationella medel samtidigt som produkterna saluförs på gemenskapsmarknaden. Företagens positioner stärktes således av åtgärderna, både på den italienska marknaden i förhållande till företag från andra medlemsstater som önskar saluföra sina produkter på den marknaden (fiskeriprodukter och andra produkter som konkurrerar med fiskeriprodukterna) och på marknaderna i andra medlemsstater i förhållande till de företag som är verksamma på de marknaderna (avseende samma produkter). Åtgärden ger därför de italienska företagen en fördel och snedvrider eller hotar därför att snedvrider konkurrensen och kan komma att påverka handeln mellan medlemsstaterna.

V

BEDÖMNING AV ÅTGÄRDERNA

A. Förekomst av statligt stöd

- (39) Enligt artikel 87.1 i EG-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (40) När det gäller fisket är åtgärderna avsedda att kompensera för de förluster som drabbat redarna till följd av det tillfälliga fiskeupphörandet och att garantera besättningarna minimilön, samt att täcka redarnas sociala avgifter. Ersättningen till redarna utgör en finansiell förmån och således ett stöd. När det istället gäller de löner som skulle ha betalats ut av företagen måste man beakta att stödet för att täcka lönerna och de sociala avgifterna får till effekt att kostnaderna minskar för de aktuella företagen. Vid en första anblick skulle man kunna tänka att ersättningen för löner och sociala avgifter inte utgör ett stöd, då syftet är att garantera besättningarna minimilön och social trygghet under upphörandet, utan att detta innebär någon uppenbar fördel för företagen. Det är emellertid viktigt att påpeka att åtgärden som syftar till att vidmakthålla arbetsavtalet mellan redaren och den anställde och att detta gynnar den förstnämnde som är part i avtalet, och som genom åtgärderna befrias från sina avtalsskyldigheter under det tillfälliga upphörandet. Åtgärden utgör därför ett stöd till de berörda företagen i fiskesektorn.

B. Bedömning av huruvida åtgärderna är förenliga med artikel 87.2 b i EG-fördraget

Åtgärder till förmån för fiskarna

- (44) I den skrivelse där kommissionen underrättar Italien om sitt beslut att inleda det formella granskningsförfarandet angående de aktuella åtgärderna anger kommissionen att den ansåg att den ersättning som beviljats för det tillfälliga upphörandet med fiskeverksamheten mellan den 19 juni och den 19 juli 2000 var förenlig med den gemensamma marknaden, eftersom den orsakats av ett naturligt fenomen, dvs. algbloomingen, som får betraktas som en naturkatastrof i enlighet med artikel 87.2 b i EG-fördraget. Det formella granskningsförfarandet avseende perioden efter den 19 juli 2000 inleddes eftersom det av de olika uppgifter som inkom från de italienska myndigheterna inte gick att fastställa huruvida upphörandet med fiskeverksamheten under den perioden berodde på samma fenomen.
- (45) Den information som de italienska myndigheterna tillhandahållit efter det att det formella granskningsförfarandet inleddes innehåller kompletterande uppgifter som visar att det tillfälliga upphörande med fiskeverksamheten som beslutades genom regeringsförordningen av den 19 juli 2000 och som löpte från den 20 juli till den 1 september kan anses bero på samma fenomen, dvs. algbloomingen. Det är även sant, som de italienska myndigheterna bekräftar, att upphörandets längd teoretiskt sett hade kunnat förkortas, eftersom situationen i

- stort redan hade normaliserats under augusti, men att detta i praktiken var svårt eftersom fenomenets utveckling inte kan förutsägas. Mot bakgrund av detta kan kommissionen konstatera att både upphörandet efter den 19 juli och upphörandet mellan den 19 juni och den 19 juli berodde på algbloomingen, som är att betrakta som en naturkatastrof i enlighet med artikel 87.2 b i EG-fördraget.
- (46) Den ersättning som betalats ut kan således betraktas som förenlig med den gemensamma marknaden med tillämpning av artikel 87.2 b i EG-fördraget på villkor att ersättningen motsvarar de faktiska förlusterna, dvs. på villkor att det inte förekommit överkompensation.
- (47) Kommissionen konstaterar att sjöfolket fått ersättning i enlighet med minimilön och att det därför inte förekommit någon överkompensation.
- (48) Ersättningen till redarna ligger inom ramen för maximal ersättning enligt artikel 14 och bilaga III till rådets förordning (EG) nr 2468/98 av den 3 november 1998 om kriterier och förfaranden för gemenskapens strukturstöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn och för beredning av avsättning av dess produkter ⁽⁵⁾. Den förordningen kan inte i sig utgöra grunden för fastställandet av ersättningsbeloppen, då den upphävdes och ersattes genom förordning (EG) nr 2792/1999. Då det emellertid i den förordningen i likhet med förordning (EG) nr 2468/98 endast fastställs att finansieringen vid tillfälligt upphörande med fiskeverksamheten skall ske via Fonden för fiskets utveckling (FFU) men det inte fastställs något bidragsbelopp (vilket skall fastställas av medlemsstaten i enlighet med lagstiftningen om statligt stöd) och endast fastställs hur finansieringen skall fördelas mellan medlemsstaten och FFU kan kommissionen godkänna hänvisningen till maximal ersättning enligt förordning (EG) nr 2468/98. Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att den ersättning som beviljats redarna på grundval av ovan nämnda belopp kan anses förenlig med den gemensamma marknaden.
- (50) I sina synpunkter angående inledandet av förfarandet anger de italienska myndigheterna att ersättningarna beräknats utifrån föregående års omsättning (1999). De italienska myndigheterna har vidare angett att det inte är möjligt att hänvisa till uppgifter om omsättningen för föregående år (1998) då det även under det året förekom ett upphörande med fiskeverksamheten i Adriatiska havet mellan maj och augusti på grund av händelserna i Kosovo. Det upphörandet åtföljdes av kompensationsåtgärder som förklarades förenliga med den gemensamma marknaden i kommissionens skrivelse till de italienska myndigheterna SG(2000) D/104 064 av den 8 juni 2000. De italienska myndigheterna menar emellertid ändå att produktionen och omsättningen för 1999 är likvärdig med produktionen och omsättningen under 1997. Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att ersättningen för skador under 2000 kan anses godtagbar i det aktuella fallet, trots att den beräknats på grundval av uppgifter för ett enda år, när det vanligtvis krävs uppgifter för tre år så att effekterna av eventuella produktionstoppar kan uteslutas.
- (51) Kommissionen konstaterar vidare att i enlighet med lagen av den 5 februari 1992 om anslag för ersättningar av detta slag beviljas ersättning endast om skadorna uppgår till minst 35 % av omsättningen. På grundval av ovanstående och i enlighet med kommissionens praxis enligt vilken stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer endast får betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden om skadorna motsvarar minst 30 % av den normala produktionen, kan de ersättningar som betalats ut i det aktuella ärendet betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden. Eftersom ersättningen till de enskilda företagen dessutom inte överskrider 30 % av omsättningen för föregående år föreligger det ingen risk för överkompensation.
- (52) Eftersom stödet beviljats på grund av algbloomingen är det förenligt med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 87.2 b i EG-fördraget.

VI

Åtgärder till förmån för musselodlare

SLUTSATSER

- (49) Det formella granskningsförfarandet inleddes på grund av att kommissionen utifrån tillgängliga uppgifter inte kunde fastställa om den ersättning som beviljats låg inom ramen för de skador som uppkommit eller om det förekommit överkompensation.
- (53) Kommissionen konstaterar att Italien har genomfört stöd till fiskare under perioden efter den 19 juli 2000 och till musselodlare på grundval av regeringsförordning nr 265 av den 26 september 2000 (lag nr 343 av den 23 november 2000) i strid med artikel 88.3 i fördraget.

⁽⁵⁾ EGT L 312, 20.11.1998, s. 19.

(54) Det aktuella statliga stödet är emellertid förenligt med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 87.2 b i EG-fördraget.

september 2000 (lag nr 343 av den 23 november 2000) är förenliga med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Artikel 1

Utfärdat i Bryssel den 13 november 2002.

De stödåtgärder som Italien har genomfört till förmån för fiskare under perioden efter den 19 juli 2000 och till musselodlare i Adriatiska havet under samma år på grundval av artikel 4.1–4.4 och 4.6–4.10 i regeringsförordning nr 265 av den 26

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen
